

Sprawozdanie

Dyrekcji

szkoły górniczej

w Tarnowskich Górach

za 88/2 i 89/1 rok szkolny
1926/27.

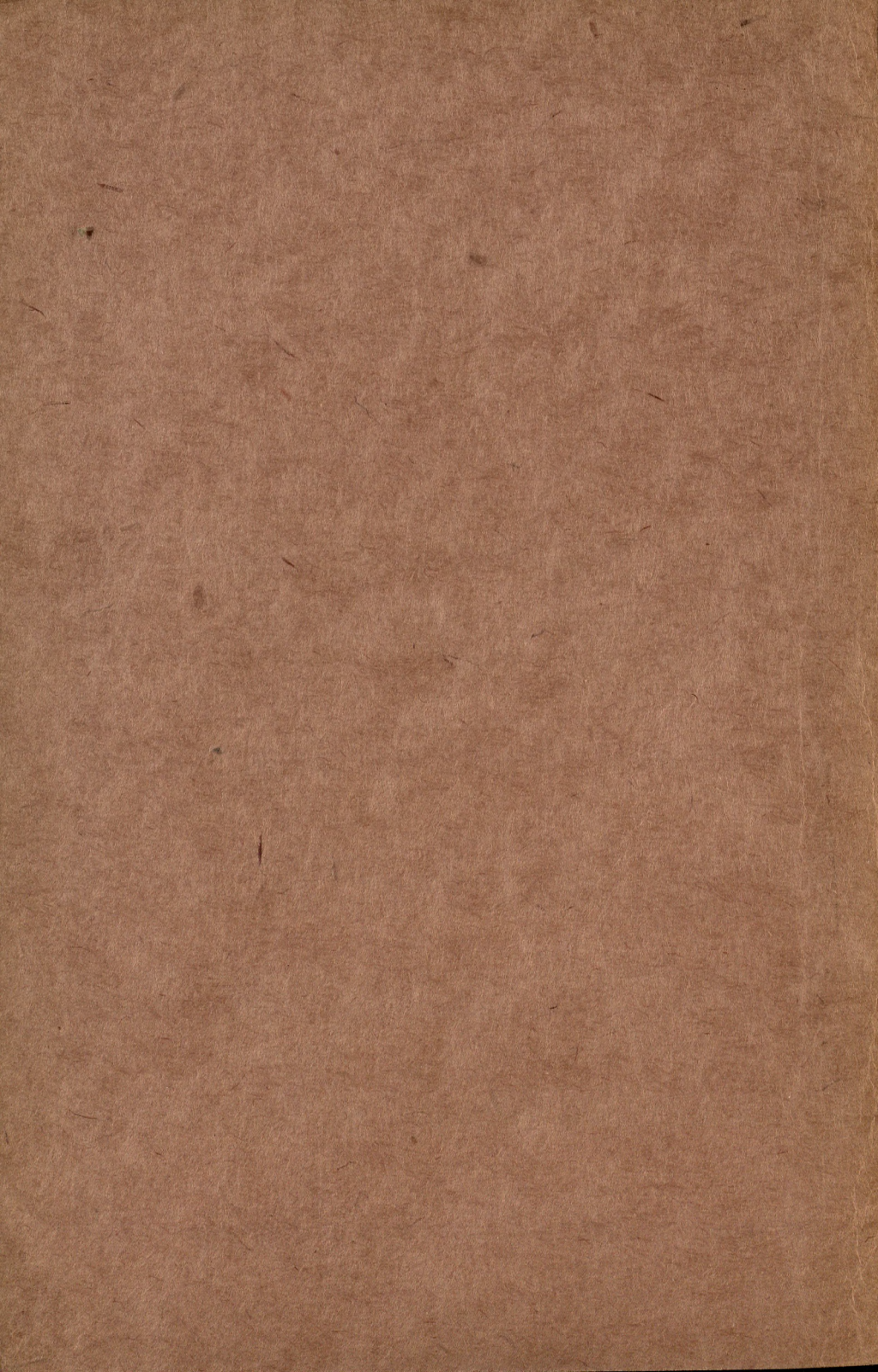
a mianowicie:
za czas od 1 lipca 1926 do 30 czerwca 1927.

Tarnowskie Góry

Nakładem Górnośląskiego Związku
Przemysłowców górniczo-hutniczych
Z. z. w Katowicach

1927.

Sprawozdanie
Dyrekcji
szkoły górniczej
w Tarnowskich Górach
za 88/2 i 89/1 rok szkolny
1926/27.

a mianowicie:
za czas od 1 lipca 1926 do 30 czerwca 1927.

Górnośląski Związek
Przemysłowców Górniczo-Hutniczych
w Katowicach.
Biblioteka

Tarnowskie Góry

Nakładem Górnośląskiego Związku
Przemysłowców górniczo-hutniczych
Z. z. w Katowicach

1927.

GHB 3494

10, -

Bz 59945

I.

Zarząd szkoły.

Górnośląska szkoła górnicza w Tarnowskich Górach, istniejąca od roku 1839 jako szkoła niemiecka, Oberschlesische Bergschule zu Tarnowitz, przeszła od dnia 1 stycznia 1924 pod Zarząd Górnośląskiego Związku Przemysłowców górniczo-hutniczych Z. z. w Katowicach i otrzymała nazwę „Polsko-górnośląska szkoła górnicza“, zmienioną reskryptem Województwa Śląskiego z dnia 13 czerwca 1924 L. V. 1000/7, intym. rozp. Wyższego Urzędu Górn. w Katowicach z dnia 16 października 1924 L. dz. 5219/24 na „Szkołę Górniczą w Tarnowskich Górach Górnośląskiego Związku Przemysłowców górniczo-hutniczych, Z. z. w Katowicach“.

Na czele Górnośląskiego Związku Przemysłowców górniczo-hutniczych Z. z. w Katowicach stał w roku 1926/27:

generalny dyrektor Związku:

radca górniczy **dr. Geisenheimer** Paweł w Katowicach,

delegatem do spraw szkoły górn. był:

dyrektor, inż. górn. i hutn. **Łowiński** Mieczysław w Katowicach.

II.

Nadzór państwowy nad szkołą.

Szkoła górnicza w Tarnowskich Górach Górnośląskiego Związku Przemysłowców górniczo-hutniczych, Z. z. w Katowicach, pozostawała pod nadzorem Wyższego Urzędu górniczego w Katowicach, na czele którego w roku 1926/27 stali następujący inżynierowie:

dyrektor górniczy: dypl. inż. **Maławski** Zygmunt, Katowice,

wicedyrektor górn.: dypl. inż. **Szefer** Leopold, Katowice.

III.

Grono nauczycielskie.

a) nauczyciele stali:

1. Dypl. inżynier **Piestrak** Feliks, em. st. radca górniczy, dyrektor szkoły górniczej, uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie II miernictwa nadziemnego 3 godziny i rysunków

sytuacyjnych 2 godziny, w klasie III rysunków z miernictwa górniczego 2 godziny, razem tygodniowo godzin 7.

2. Dypl. inż. **Kiśzewicz** Adolf uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie I geometrii pogładowej 5 godzin, rysunków z geometrii pogładowej 2 godziny, fizyki 4 godziny, chemii 3 godziny, w klasie II mineralogii i geologii 5 godzin, w klasie III analizy gazów 1 godzinę, tygodniowo godzin 20. Pod zarządem powyższego nauczyciela znajdowały się zbiory do nauki mineralogii i geologii, oraz zbiory do nauki chemii i analizy gazów.

3. Dr. **Langie** Stanisław uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie I języka polskiego godzin 5, w klasie II i III języka polskiego po godzin 4, w klasie I, II i III historii, geografii i ogólnego ustawodawstwa po 2 godziny, w klasie I kaligrafii 1 godzinę, tygodniowo godzin 20.

4. Dypl. inż. **Niziński** Stanisław uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie I geometrii wykreślnej 3, arytmetyki 6, technicznej mechaniki 2, rysunków z geom. wykreśl. 2, górnictwa 3 godziny, w klasie III miernictwa górniczego i ekonomii ruchu kopalnianego wraz z nauką organizacji pracy po 2 godziny, tygodniowo godzin 20. Nadto zawiadował tenże biblioteką szkolną.

5. Dypl. inż. **Russek** Stanisław uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie II górnictwa 10, w klasie III górnictwa 7, w klasie II ratownictwa górniczego 2, w klasie III ratownictwa górniczego 1 godzinę, tygodniowo godzin 20. Nadto zawiadował w powyższym czasie zbiorami do nauki górnictwa, sortownictwa i maszynoznawstwa górniczego.

6. Dypl. inż. **Słotwiński** Konstanty uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie II maszynoznawstwa ogólnego 3, rysunków z maszynoznawstwa ogólnego 2, budownictwa 1, w klasie III elektrotechniki 3, maszynoznawstwa górniczego 3, rysunków z maszynoznawstwa górniczego 2, budownictwa 2, rysunków z budownictwa 2, sortowania 2, tygodniowo godzin 20. Nadto zawiadował zbiorami do nauk fizyki i elektrotechniki oraz do nauki maszynoznawstwa ogólnego.

b) nauczyciele pomocniczy:

1. Książkowy **Bartoszewicz** Józef uczył: od 1 kwietnia do 30 czerwca 1927 w klasie II rachunkowości kopalnianej 2 godziny tygodniowo.

2. Dr. **Hager** Bronisław, lekarz okręgowy Spółki Brackiej, uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie II i III pierwszej pomocy w wypadkach i higieny po 1 godzinie, tygodniowo godzin 2.

3. Dypl. inż. **Hanasiewicz** Włodzimierz, naczelnik Okręgowego Urzędu Górniczego w Tarnowskich Górach, uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie II ustawodawstwa gór-

niczego i przepisów górniczo-policyjnych 1, i w klasie III 2 godziny, tygodniowo godzin 3.

4. Proboszcz i kanonik tutejszy ks. **Lewek Michał** uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasie I, II i III nauki etyki i kwestji społecznych po 1 godzinie, tygodniowo godzin 3.

5. Prakt. rachunkowy **Winiewski Marjan** uczył: od 1 września 1926 do 31 marca 1927 w klasie II rachunkowości kopalnianej 2 godziny tygodniowo.

c) Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych.

1. Prof. sem. naucz. **Wójcikiewicz Antoni** uczył: od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 w klasach I — III śpiewu 2 godziny tygodniowo.

2. Instruktor 11 pułku piechoty w Tarn. Górach prowadził od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 ćwiczenia w hufcu szkolnym po 2 godziny tygodniowo. (Kierownictwo wojskowe spoczywało w ręku kapitana **Mroczkowskiego** Kazimierza, i porucznika **Rutkowskiego** Wacława, zaś nadzór szkolny w ręku inż. **Ruska** Stanisława.)

Stan grona nauczycielskiego w roku szkolnym 1926/27.

Dyrektor: dypl. inż. **Piastrak** Feliks,

a) nauczyciele stali:

1. Dypl. inż. **Kliszewicz** Adolf,
2. Profesor Dr. **Langie** Stanisław,
3. Dypl. inż. **Niziński** Stanisław,
4. Dypl. inż. **Russek** Stanisław,
5. Dypl. inż. **Stotwiński** Konstanty,

b) Nauczyciele pomocniczy:

1. Książkowy **Bartoszewicz** Józef,
2. Lekarz Dr. **Hager** Bronisław,
3. Dypl. inż. **Hanasiewicz** Włodzimierz,
4. Proboszcz ks. **Lewek** Michał,
5. Prakt. rach. **Winiewski** Marjan,
6. Prof. sem. naucz. **Wójcikiewicz** Antoni.

IV.

Plan nauki w roku szkolnym 1926/27.

	Ilość godzin nauki w tygodniu			
	w klasie:	I	II	III razem
I. Górnictwo		3	10	7 20
II. Ustawodawstwo górnicze i przepisy górniczo-policyjne			1	2 3
do przeniesienia		3	11	9 23

Ilość godzin nauki w tygodniu				
	w klasie:	I	II	III razem
	z przeniesienia	3	11	9 23
III. Mineralogia i geologia . . .			5	5
IV. Miernictwo nadziemne . . .			3	3
V. Miernictwo podziemne (górn.)				2 2
VI. Geometria wykreślna . . .	3			3
VII. Maszynoznawstwo ogólne . .			3	3
VIII. Maszynoznawstwo górnicze				3 3
IX. Elektrotechnika			3	3
X. Chemia	3			3
XI. Rozbiór gazów			1	1
XII. Fizyka	4			4
XIII. Techniczna mechanika . .	2			2
XIV. Geometria poglądowa i try- gonometria	5			5
XV. Arytmetyka i algebra . . .	6			6
XVI. Sortowanie (wzbogacanie ko- palin)			2	2
XVII. Historia, geografia i ogólne ustawodawstwo	2	2	2	6
XVIII. Ratownictwo górnicze . .		2	1	3
XIX. Ekonomia ruchu kopalnia- nego i naukowa organi- zacja pracy			2	2
XX. Rachunkowość kopalniana . .		2		2
XXI. Język polski	4	3	3	10
XXII. Pierwsza pomoc w wypad- kach i higiena		1	1	2
XXIII. Budownictwo		1	2	3
XXIV. Kaligrafia	1			1
XXV. Rysunki z geometrii poglą- dowej	2			2
XXVI. Rysunki z geometrii wy- kreślnej	2			2
XXVII. Rysunki sytuacyjne . . .		2		2
XXVIII. Rysunki z miernictwa gór- niczego			2	2
XXIX. Rysunki z maszynoznaw- stwa ogólnego		2		2
XXX. Rysunki z maszynoznaw- stwa górniczego			2	2
XXXI. Rysunki z budownictwa . .			2	2
XXXII. Nauka etyki i kwestji spo- łecznych	1	1	1	3
do przeniesienia	38	38	38	114

Ilość godzin nauki w tygodniu				
w klasie:	I	II	III	razem
z przeniesienia	38	38	38	114

Przedmioty nadobowiązkowe:

XXXIII. Śpiew	2	2	2	6
XXXIV. Gimnastyka (przysposobie- nie wojskowe)	2	2	2	6
Ogółem:	42	42	42	126

Objaśnienie powyższego planu (patrz Sprawozdanie za rok szkolny 1925/26 str. 11—30).

V.

Zestawienie

wycieczek naukowych odbytych w r. 1926/27.

L. p.	Dnia	Klasa	Zakład przemysłowy względnie rodzaj roboty w kopalni	Miejscowość względnie kopalnia
1.	20 XI	III	Odbudowa	Radzionków
2.	27 XI	III	Odbudowa	Wolfgang
3.	15.XII	III	Fabryka lamp (Friemann i Wolf)	Katowice
4.	11/II	III	Podsadzka płynna	Paryż
5.	26 II	III	Fabryka Związków Azot.	Chorzów
6.	11/III	III	Przewietrzanie kopalni	Kleofas
7.	19/III	II	Głębianie szybu sposo- bem zamrażania	Markłowice
8.	30-IV	II	Głębianie szybu	Lithandra i Gotthard
9.	19 V	II	Geologia	Radzionków
10.	17.VI	II	Wiercenia obrotowe	Nakło

Podobnie jak w latach poprzednich, udzieliły Zarządy na zwie-
dzenie poszczególnych kopalń oraz Zakładów przemysłowych jak
najchętniej zezwolenia i przygotowały wycieczki stosownie do tut.
wskazówek, wskutek czego cel wycieczki został całkowicie osią-
gnięty.

Za popieranie szkoły, ułatwienie powyższych wycieczek, wresz-
cie za podejmowanie uczestników tychże z prawdziwą gościnnością,
składa Dyrekcja szkoły Zarządom kopalń i zakładów przemysło-
wych oraz panom Urzędnikom na tem miejscu najszczerze podzię-
kowanie.

VI.

Zbiory naukowe.

A. Biblioteka.

Biblioteka szkoły górniczej w Tarnowskich Górach składa się: 1) z biblioteki profesorskiej; 2) z biblioteki uczniów.

Biblioteka profesorska zawierała dnia 1 stycznia 1927 roku 5189 tomów dzieł treści naukowej, ogólnej wartości 54.609'50 zł., natomiast biblioteka uczniów 1451 tomów dzieł treści naukowej i beletrystycznej wartości 7.645'86 zł. Obydwie biblioteki posiadały ogółem 6.640 dzieł wartości 62.255'36 zł.

Zawiadostwo biblioteką spoczywało po myśli § 9 regulaminu szkolnego w ręku inżyniera górniczego, któremu dodano do pomocy nauczyciela języka polskiego.

a) W czasie od 1 lipca 1926 do 30 czerwca 1927 zakupiono dzieła i podręczniki następujące: Jednodniówka wydana z okazji Pierwszego Zjazdu Polskich Sztyngarów Rzeczypospolitej Polskiej 2 egzempl.; Dr. Inż. Chrzanowski „Stawidła maszyn parowych“ 2 tomy; Ignacy Kranz „Arytmetyka na klasę I, II, III“ po 3 tomy; Ignacy Kranz „Geometria pogładowa na klasę I, II, III“ po 3 tomy; Lewiński „Podstawy geologii i mineralogii“ 1 tom; Stahl und Eisen 1926 2 tomy; M. Heilpern „O ziemi, słońcu, księżycu i gwiazdach i innych ciałach niebieskich“ 1 tom; Książnica Polska „Mikołaj Kopernik“ 1 tom; Bruner i Tolłoczko „Chemja nieorganiczna“ 1 tom; Przegląd górniczo-hutniczy 1926, 1 tom; Przegląd techniczny (Warszawa) 1926, 1 tom; Czasopismo Techniczne (Lwów) 1926, 1 tom; Kohle und Erz 1926, 1 tom; Glückauf 1926, 1 tom; Stadion 1926, 1 tom; Lotnik 1926, 1 tom; Straż Polska 1926, 1 tom.

b) Otrzymane w darze. Dr. Inż. Chrzanowski „Stawidła maszyn parowych“ 1 tom; Sprawozdanie Stowarzyszenia dozoru kotłów parowych Z. z. Katowice za rok 1924 i 1925, 4 egzempl.; Zeitschrift des O./S. Berg- und Hüttenmännischen Vereines 1925 i 1926, 2 tomy; Spółka dla przedsiębiorstw górniczych i budowy szybów, dawniej Stephan, Frölich i Klüpfel w Katowicach „Głębienie szybu powietrznego „Markłowice“ z zastosowaniem mrożenia (album).

Za powyższe dary składa Dyrekcja P. T. Ofiarodawcom szczerze podziękowanie.

B. Zbiory do nauki mineralogii i geologii.

Zbiory mineralogiczne obejmują ogółem 3897 okazów wartości 11.074'72 zł., zbiory paleontologiczne okazów 1599 wartości 11.566 zł., zbiory petrograficzne okazów 1306 wartości 4.813 zł. Ogólna ilość okazów do nauki mineralogii, geologii i paleontologii wynosi 6802 sztuk wartości 27.453'72 zł.

W sprawozdawczym roku szkolnym zajmowano się dalszem uporządkowaniem map, przyrządów i modeli, oraz naprawiono kilka szaf i przystosowano je do nowego ugrupowania tychże w zbiorach.

Nadzór nad temi zbiorami spoczywał w ręku inż. Adolfa **Kliszewicza**, wykładającego obok przedmiotów przygotowawczych nadto mineralogię i geologję.

C. Zbiory do nauk maszynoznawstwa ogólnego.

W sprawozdawczym roku szkolnym odczyszczono i naprawiono szereg modeli, oraz wykonano kilka rysunków poglądowych dla celów szkolnych.

Wartość zbiorów do nauki maszynoznawstwa ogólnego, składających się z 760 sztuk, wynosi 12.773¹³ zł.

Nadzór nad zbiorami do nauki maszynoznawstwa spoczywał w ręku inż. Konstantego **Stotwińskiego**, któremu, po myśli § 9 regulaminu szkoły górniczej, powierzono nadto opiekę nad centralnem ogrzewaniem, wodociągiem szkolnym i motorem gazowym.

D. Zbiory do nauk górnictwa i sortownictwa.

W powyższych zbiorach mieszczą się: 1. modele do poszukiwania i badania złóż minerałów użytecznych; 2. wiertarki różnych systemów; 3. narzędzia górnicze; 4. przewody dla zgęszczonego powietrza; 5. modele obudowy kopalnianej; 6. modele odbudowy kopalnianej; 7. modele do nauki wentylacji w kopalni; 8. modele do nauki oświetlenia kopalni; 9. modele do nauki zraszania pyłu węglowego; 10. przyrządy ratunkowe; 11. modele do nauki sortownictwa.

W sprawozdawczym roku szkolnym nie zakupiono żadnych modeli, natomiast otrzymano w darze: od Spółki Akcyjnej „Lignoza” w Katowicach: Tablicę z próbkami surowców oraz materiałów wybuchowych, od Friemann’a i Wolfa: 1 lampę alkaliczną w przekroju, oraz wzory elektrycznych zapalników Schaflera, za co Dyrekcja szkoły Ofiarodawcom na tem miejscu najuprzejmiej dziękuje.

Wartość zbiorów do nauki górnictwa i sortownictwa, wynosi 33.918⁴⁰ zł.

Nadzór nad temi zbiorami spoczywał w ręku inż. Stanisława **Russka**, wykładającego górnictwo.

E. Zbiory do nauki maszynoznawstwa górniczego.

Zbiory te odnoszą się do przewozu w chodnikach, dalej przewozu po pochylniach, wreszcie szybikami hamulczymi i szybami. Ponieważ powyższe zbiory wchodzą także w zakres nauki górnictwa, przeto nadzór nad nimi poruczono również inż. Stanisławowi **Russkowi**.

W roku szkolnym 1926/27 nie zaszła w omawianych zbiorach żadna zmiana, wartość zaś ich mieści się w wartości zbiorów pod D (Zbiory do nauki górnictwa i sortownictwa.)

F. Zbiory do nauki fizyki i elektrotechniki.

W roku szkolnym 1926/27 nie zaszła w powyższych zbiorach żadna zmiana.

Wartość zbiorów wynosiła 17.863'05 zł.

Zbiorami do nauki fizyki i elektrotechniki kierował inż. Konstanty Słotwiński.

G. Laboratorium chemiczne.

Wskutek otwarcia Stacji doświadczalnej i ratunkowej w Pniowcu obok Strzybnicy, a następnie przeniesienia jej do Mikołowa, laboratorium chemiczne szkoły górniczej zaprzestało wykonywania analiz powietrza kopalnianego dla kopalń górnośląskich i służyło jedynie do celów szkolnych.

Wartość zbiorów tegoż laboratorium, którego kierownikiem był inż. Adolf Kliszewicz, wynosiła 7.200 zł.

H. Zbiory do nauki geometrii i miernictwa.

Powyższemi zbiorami zarządzał podp'any dyrektor szkoły. W czasie od 1 lipca 1926 do 30 czerwca 1927 wzrósł inwentarz powyższych zbiorów 1) o 3 tablice z krzywami zazębienia wartości 12 zł.; 2) o 40 tablic z rzutami wartości 500 zł.; 3) o 16 modeli drewnianych do nauki o rzutach wartości 30 zł.; 4) o 7 modeli drewnianych części maszyn wartości 17 zł. i 5) o 17 modeli geometrycznych z twardego drzewa wartości 42 zł., które przeniesiono tutaj z inwentarza zbiorów do nauki maszynoznawstwa ogólnego.

Ogólna wartość zbiorów wynosiła 7.343'55 zł.

I. Sprzęty i narzędzia.

W sprzętach szkolnych umieszczonych w budynku szkolnym, którymi zarządzał podpisany dyrektor, nie zaszła w ciągu roku szkolnego 1926/27 prawie żadna zmiana, z wyjątkiem tej, że je w ciągu roku w warsztatach szkolnych naprawiano i ostateczna wartość ich zwiększyła się o kwotę 298'05 zł. czyli, że wynosiła 83.483'65 zł.

Doliczywszy do powyższej wartości wartość sprzętów przeniesionych z budynku szkolnego do bursy szkolnej lub też nabytych dla powyższej bursy w łącznej kwocie 4.128 zł., wartość całego inwentarza, składającego się z 1009 sztuk sprzętów i narzędzi wynosi 87.611'65 zł.

VII.

Ważniejsze rozporządzenie.

Górnośląski Związek Przemysłowców górniczo-hutniczych Z. z. w Katowicach rozp. z dnia 3 lipca 1926 L. dz. 971/26/XIV zatwierdza ofertę budowniczego K. Jastrzębskiego z Tarnowskich Gór na na-

prawę budynku „Połysk“, przeznaczonego na bursę szkolną za łączną kwotę 4.200 zł.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach rozp. z dnia 23 lipca 1926 L. O. P. 21.209 przysyła wykaz szkół, których uczniom Ministerstwo Kolei reskryptem z dnia 11 czerwca br. Nr. III O. K. 2926/26 przyznało prawo korzystania z ulg taryfowych na kolejach państwowych.

Ministerstwo W. R. i O. P. reskryptem z dnia 26 czerwca 1926 r. Nr. III A. 8436/26 podaje udogodnienia dla poborowych z prawem służby półtorarocznej.

M. W. R. i O. P. reskryptem z dnia 23 sierpnia 1926 Nr. III. T. 9002/26 poleca Dzieje Literatury polskiej K. Wojciechowskiego do nabycia dla bibliotek szkolnych.

Górnośląski Związek Przemysłowców górniczo-hutniczych Z. z. w Katowicach, rozp. z dnia 18 września 1926 L. dz. 1518/26/XIV zatwierdza ofertę F. Kuhnerta z Tarnowskich Gór na wykonanie w bursie szkolnej instalacji wodociągowej za kwotę 972 zł.

Śląski Urząd Wojewódzki reskryptem z dnia 5 listopada 1926 L. O. P. 34583 poleca urządzić w pierwszych dniach listopada b. r. w szkołach wszelkiego typu pogadankę z uczniami celem zaznajomienia ich z ideą oszczędzania względnie pogłębienia jej zrozumienia.

Śląski Urząd Wojewódzki rozp. z dnia 25 października b. r. L. O. P. 33030 z powodu dwóchsetnej rocznicy kanonizacji Patrona młodzieży św. Stanisława Kostki poleca urządzić dla młodzieży szkolnej uroczystą mszę św. z okolicznościowym kazaniem, oraz poranek szkolny, na który złożą się przemówienia, śpiew, deklamacje i t. p.

Według reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych L. 15379 dzień 11 listopada b. r., będący rocznicą wskrzeszenia niepodległości Państwa winien być obchodzony jako uroczyste święto państwowe, wskutek czego młodzież, po uroczystem nabożeństwie w kościele i po wypełnieniu miejscowego programu uroczystości, należy zwolnić od nauki szkolnej.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, rozp. z dnia 19 listopada 1926 L. dz. 2059/26/XIV przyjmuje od 1 listopada b. r. inż. Kliszewicza Adolfa w poczet stałych nauczycieli tut. szkoły górniczej.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, rozp. z dnia 19 listopada 1926 L. dz. 2058/26/XIV zatwierdza ofertę Anton'ego Otręby na naprawę pokoju w bursie szkolnej za łączną kwotę 317'50 zł.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach rozp. z dnia 27 listopada 1926 L. dz. 2117/26/XIV zatwierdza tut. wniosek z dnia 22 października b. r. L. 852/26, dotyczący uroczystego poświęcenia sztandaru i bursy szkolnej.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, rozp. z dnia 2 grudnia 1926 L. dz. 2214/26 przyjmuje Michała Gasióra od dnia 1 października b. r. na dozorcę bursy szkolnej.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, rozp. z dnia 12 grudnia 1926 L. dz. 2240/26/XIV reguluje sprawy organizacyjne bursy szkolnej i ustala za mieszkanie, opał i światło w powyższej bursie opłatę w miesiącach zimowych po 9 zł. zaś w miesiącach letnich po 6 zł., czyli przeciętnie po 7,50 zł. od ucznia.

Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach, rozp. z dnia 7 grudnia 1926 L. dz. 6812/26 udzielił inż. **Kliszewiczowi** Adolfowi prawa nauczania w tut. szkole górniczej.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach rozp. z dnia 17 grudnia 1926 L. O. P. 39961 normuje długość ferji świątecznych Bożego Narodzenia w szkołach mu podległych.

Górnośląski Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach rozp. z dnia 29 marca 1927 L. dz. 632/27/XIV zatwierdza preliminarz szkolny za czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1927.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach rozp. z dnia 21 marca 1927 L. dz. 2124/II przyznał tut. Kółku Sportowemu i Krajoznawczemu jednorazowy zasiłek w kwocie 100 zł.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach rozp. z dnia 7 kwietnia 1927 L. dz. 727/27/XIV zezwolił tut. nauczycielom. inż. **Kliszewiczowi**, **Dr. Langiemu** i inż. **Nizińskiemu** na udzielanie nauki w godzinach wieczornych na kolejowych kursach dokształcających w Tarnowskich Górach.

G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach rozp. z dnia 16 maja 1927 L. dz. 1042/27/III zezwolił na wypłatę tut. Seminarjum Nauczycielskiemu za używanie sali gimnastycznej i placu ćwiczeń w roku 1926/27 kwoty 225 zł.

Wyższy Urząd górniczy w Katowicach rozp. z dnia 23 maja 1927 L. dz. 2736/27 przyznał tut. Zakładowi 12 praktyk wakacyjnych.

Województwo Śląskie w Katowicach rozp. z dnia 31 maja 1927 L. O. P. 16742 przyznało na rok szkolny 1926/27 stypendjum im. Karola Miarki i Piotra Stalmacha w kwocie 300 zł. Franciszkowi Woźnicy, uczniowi III kl. tut. Zakładu naukowego.

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach rozp. z dnia 11 czerwca 1927 L. O. P. 17476 poleca do dnia 25 czerwca b. r. z powodu sprowadzenia zwłok Słowackiego do Krakowa urządzić uroczysty obchód w szkole ku czci powyższego poety.

VIII.

Kronika Zakładu.

Dnia 1 lipca 1926 odbył się ustny egzamin wstępny kandydatów do szkoły górniczej, w którym uczestniczył delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach inż. **Łowiński** Mieczysław.

Dnia 4 sierpnia 1926 bawił w tut. Zakładzie dyrektor Wydziału finansowego G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach **Emil Trzaskalik** oraz

budowniczy **Gade** w sprawie naprawy budynku „Połysk“, przeznaczanego na bursę szkolną.

W czasie od 10 do 23 sierpnia 1926 odbył podpisany dyrektor podróz naukową do Lipska, Jeny, Bochum i Heidelbergu celem zaznajomienia się w pierwszych dwóch miejscowościach z planetarium Ze'ssa, w Bochum z organizacją i urządzeniem tamtejszej szkoły górniczej, a w Heidelbergu ze zbiorami uniwersyteckimi i środkami naukowymi.

Dnia 26 sierpnia 1926 bawił w Zakładzie tut. delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach inż. **Łowiński** Mieczysław, dyrektor finansowy tegoż Związku **Trzaskalik** Emil oraz budowniczy **Gade** w sprawach naprawy budynku „Połysk“, przeznaczanego na bursę szkolną.

Dnia 31 sierpnia odbyła się konferencja szkolna, której celem było ustalenie dat dodatkowego egzaminu wstępnego, dalej sprawa egzaminów poprawczych i wreszcie sprawa rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

Dnia 1 września 1926 rozpoczęto nowy rok szkolny uroczystem nabożeństwem w kościele parafialnym, a następnie przemową do uczniów, wygłoszoną przez dyrektora szkoły.

W tymże dniu, pod przewodnictwem komisarza Wyższego Urzędu górniczego w Katowicach, inż. **Hanasiewicza** Włodzimierza i w obecności delegata G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowińskiego** Mieczysława, oraz dyrektora szkoły górniczej, inż. **Piestraka** Feliksa odbył się poprawczy egzamin końcowy uczniów Kosubka Ryszarda, Kurka Teodora i Woźniakowskiego Franciszka.

W dniu 1 i 2 września 1926 odbył się dodatkowy egzamin wstępny kandydatów do tut. szkoły górniczej.

Dnia 7 września 1926 w miejsce dotychczasowego nauczyciela **Rutkowskiego** Zygmunta, który z posady w tut. Zakładzie zrezygnował, wstąpił inż. **Kliszewicz** Adolf jako nauczyciel do tut. szkoły górniczej.

Dnia 14 i 29 września 1926 bawił w Zakładzie tut. delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowiński** Mieczysław w sprawach urzędowych.

Dnia 30 września odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja szkolna, której celem było poinformowanie grona nauczycielskiego o sprawach bieżących.

Dnia 8 października 1926 bawiła w tut. Zakładzie komisja, złożona z delegatów G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach pp. **Łowińskiego** Mieczysława i **Trzaskalka** Emila, oraz budowniczego **Lelka** z Katowic w sprawie kolaudacji napraw budowlanych, wykonanych przez budowniczego Jastrzębskiego z Tarnowskich Gór w budynku „Połysk“, przeznaczonym na bursę szkolną.

Tegoż dnia odbył się tradycyjny skok przez skórę uczniów, zapisanych do I kl. tut. szkoły górniczej. W powyższej uroczystości

uczestniczyli delegaci G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach pp. dyrektorowie **Łowiński** i **Trzaskalik**, oraz **Konrad Wieluch**, wreszcie dyrektorowie sąsiednich kopalń, oraz przedstawiciele tut. Urzędów.

Dnia 10 października 1926 z okazji święta Przysposobienia wojskowego odbyło się w tut. kościele parafjalnym uroczyste nabożeństwo, w którym obok młodzieży szkół średnich i powszechnych uczestniczyła także młodzież szkoły górniczej. Po nabożeństwie odbyła się defilada młodzieży szkolnej, a więc i uczniów szkoły górniczej, którzy w strojach górniczych i z karabinami na ramieniu wspaniale i dziarsko wyglądali.

Dnia 12 i 13 października 1926 odbył podpisany dyrektor podróż urzędową z Tarnowskich Gór do Krakowa.

Dnia 19 października odbył się w Kółku Oświatowym tut. młodzieży szkolnej wykład Dr. **Langiego** Stanisława „O Marji Malczewskiego“, z powodu setnej rocznicy zgonu poety.

Dnia 25 października 1926 odbył się pod przewodnictwem komisarza Wyższego Urzędu górniczego w Katowicach, inż. **Hanasiewicza** Włodzimierza i w obecności podpisanego dyrektora poprawczy egzamin końcowy uczniów Szewczyka Józefa i Wilscha Alfonsa.

Dnia 26 października 1926 odbył się w Kółku Oświatowym tut. młodzieży szkolnej wykład ucznia **Dupnika** Henryka „O Tatrach“ z obrazami świetlnymi.

Dnia 29 października odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja okresowa, której celem było stwierdzenie postępu uczniów w nauce.

Dnia 30 października, po zagajeniu przez podpisanego dyrektora, odbył się w myśl polecenia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, odczyt inż. **Nizńskiego** na temat „O potrzebie oszczędności“, w którym uczestniczyło grono nauczycielskie i wszyscy uczniowie.

W tymże dniu przejeżdżał przez Tarnowskie Góry, ks. biskup **Lisiecki**, odbywający ingres do Katowic i na jego powitanie wyruszył podpisany dyrektor, oraz delegacja uczniów ze sztandarem na tut. dworzec kolejowy.

Dnia 3 listopada 1926 bawił w tut. Zakładzie delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach dyrektor **Łowiński** Mieczysław w sprawach urzędowych.

Dnia 9 listopada br. egzaminowano w tut. Zakładzie funkcjonariusza kopalni „Wawel“ w Rudzie, Marcina Staroszczyka, w obecności inż. **T. Czechowicza**, referendarza Okręgowego Urzędu górniczego w Król. Hucie.

Tegoż dnia odbyło się w Kółku Oświatowym tut. młodzieży szkolnej wyświetlenie Tatr z wyjaśnieniem inż. **St. Russka**.

Dnia 10 listopada 1926 pod przewodnictwem podpisanego dyrektora odbyła się konferencja szkolna, której celem było ułożenie Regulaminu porządku wewnętrznego w bursie szkolnej.

Dzień 11 listopada 1926, w myśl reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych L. 15379, jako rocznicę wskrzeszenia niepodległości i oswobodzenia od władz zaborczych stolicy Państwa, obchodzono tutaj uroczystości ze współudziałem młodzieży szkolnej. Szkoła górnicza uczestniczyła w uroczystym nabożeństwie w kościele parafialnym i wystąpiła z pięknym sztandarem szkolnym. W uroczystej akademii, urządzonej wieczorem w Domu ludowym, uczestniczyła również młodzież szkoły górniczej.

W dniu 13 listopada, na polecenie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach z dnia 25 października 1926 L. O. P. 33000, ku uczczeniu dwóchsetnej rocznicy kanonizacji Patrona młodzieży, św. Stanisława Kostki, odbyło się w kościele parafialnym uroczyste nabożeństwo, na którym młodzież szkoły górniczej odśpiewała mszę świętą, a następnie w auli szkolnej odbył się odpowiedni poranek, na który złożyły się: 1) Zagajenie, wygłoszone przez ks. kanonika **Lewka**, 2) Chór młodzieży „Ojcie ja wzywam Cię“, 3) Odczyt o św. Stanisławie Kostce, wygłoszony przez prof. Dr. **Langiego**, 4) Orkiestra uczniów pod batutą **Parzენტnego**, 5) Deklamacja „Ucieczka św. Stanisława Kostki z Wiednia“, wygłoszona przez ucznia **Schmeiducha**, 6) Orkiestra uczniów „Wspomnienia jesienne Pomona (Waldeufel)“, 7) Śpiew ogólny „Boże coś Polskę“.

Dnia 16 listopada odbył się w Kółku Oświatowym tut. młodzieży szkolnej wykład profesora Seminarjum nauczycielskiego, ks. **Kowolika** na temat „Park narodowy w Ameryce“, z obrazami świetlnymi, zaś dnia 23 listopada wykład inż. **Kliszewicza** „O Państwie“.

Dnia 25 listopada i 2 grudnia 1926 bawił w tut. Zakładzie delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, dyrektor **Łowiński Mieczysław**, w sprawach urzędowych.

Dnia 4 grudnia odbyła się w auli szkolnej uroczystość obdźwlenia górników, należących do tut. Okręgu, za wytrwałą i długoletnią pracę w górnictwie, dyplomami i odznakami honorowymi, przez naczelnika Okręgowego Urzędu górniczego w Tarn. Górach, inż. **Hanasiewicza**.

Na uroczystość złożyły się przemowy, inż. **Hanasiewicza**, ks. kanonika **Lewka**, inż. **Piestraka**, nadto orkiestra Huty srebra ze Strzybnicy, chóry młodzieży szkolnej i przemowa jednego z odznaczonych górników.

Dnia 6 grudnia 1926 obchodziliśmy wielkie święto szkolne, gdyż w dniu powyższym przypadła uroczystość poświęcenia pięknego sztandaru ufundowanego przez G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, a nadto poświęcenie bursy szkolnej, przeznaczonej dla wychowanków tut. Zakładu naukowego.

Uroczystość rozpoczęła się poświęceniem sztandaru przez ks. kanonika **Lewka** w tut. kościele parafialnym, oraz podniosła

tegoż przemową „O znaczeniu sztandaru“, a następnie uroczystą mszą świętą, podczas której chór uczniów pod batutą prof. **Wójcikiewicza** odśpiewał pieśni kościelne. Po mszy świętej i defiladzie młodzieży wobec Władz i urzędników odbyło się poświęcenie bursy szkolnej przez ks. kanonika **Lewka**, połączone z przemową celebransa, dyrektora **Łowńskiego** i prezesa Bratniej Pomocy uczniów **Szczasnego**, poczem nastąpiło zwiedzenie Zakładu, obliczonego na 40 wychowanków szkolnych, urządzonego sumptem G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, który przez ów dar wielkoduszny zapisał się głęboko w wdzięcznych sercach młodzieży.

Reszta uroczystości odbyła się w pięknie ustrojonej auli szkolnej, gdzie odbył się poranek według następującego programu:

- a) Orkiestra uczniów (marsz górniczy),
- b) Powitanie gości i zagajenie przez dyrektora szkoły,
- c) Orkiestra uczniów (Wieniec pieśni polskich),
- d) Chór młodzieży (kantata),
- e) Wbijanie gwoździ w drzewiec sztandaru,
- f) Przemowy reprezentantów Władz i gości,
- g) Chór młodzieży (Wieniec pieśni górniczych),
- h) Orkiestra uczniów,
- i) Wspólna fotografia.

Po ukończonej uroczystości w auli, G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach podejmował tak gości jak i wychowanków szkolnych skromnem śniadaniem.

Dnia 15 grudnia b. r. odbyła się wycieczka uczniów III klasy wraz z profesorami do fabryki lamp Friemanna i Wolfa w Katowicach, poczem nastąpił w obecności delegata Wyższego Urzędu górniczego z Katowic, inż. **Majewskiego** oraz profesorów i uczniów szkoły górniczej z Dąbrowy Górniczej wykład inż. **Ruska** o fabrykacji lamp Friemanna i Wolfa w Ćwikowie, którą widzieliśmy nadto na pięknym filmie, wyświetlonym tegoż dnia przez Dyрекcję fabryki.

Dnia 16 grudnia b. r. odbyło się w kościele parafjalnym uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. **Narutowicza**, prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w którym uczestniczyła młodzież szkolna.

Dnia 17 grudnia b. r. przystąpiła młodzież szkolna do spowiedzi, zaś w dniu 18 grudnia b. r. do komunji świętej.

Dnia 20 grudnia b. r. odbyła się konferencja szkolna, której celem było stwierdzenie postępów i zachowania się uczniów za okres od początku roku szkolnego do chwili obecnej.

Dnia 21 grudnia 1926 zakończono wykłady przedświąteczne i w dniu tym rozpoczęły się ferie szkolne, które trwały do włącznie 3 stycznia 1927, tak, że dnia 4 stycznia rozpoczęto normalną naukę szkolną.

W dniach 10 i 11 stycznia 1927 odbył się dodatkowy egzamin pisemny uczniów IV klasy tut. szkoły górniczej, których w czerwcu 1926 do egzaminu nie dopuszczono, a mianowicie dnia 10 stycznia z maszynoznawstwa i z ratownictwa górniczego, zaś dnia 11 stycznia z przepisów górniczo-policyjnych i z górnictwa.

Tematy zadań z powyższych przedmiotów były następujące:

1) Z maszynoznawstwa: Kondensacja maszyn parowych (cel, zasada, systemy i ich zastosowanie);

2) z ratownictwa górniczego: Przebieg rozwoju aparatów do oddychania używanych w kopalniach;

3) z przepisów górniczo-policyjnych: Robota strzelnicza w kopalniach węgla kamiennego;

4) z górnictwa: Jak odbywa się dostawa węgla z przodka do chodnika przewozowego w pokładach cienkich?

Dnia 12 stycznia w Kółku Oświatowym uczniów tut. szkoły górniczej wygłosił podpisany dyrektor prelekcję „O Wieliczce” z obrazami świetlnymi.

Dnia 15 stycznia 1927 odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja nauczycielska, której celem było dopuszczenie kandydatów do dodatkowego egzaminu dojrzałości.

Dnia 21 stycznia 1927 w Kółku Oświatowym uczniów tutejszej szkoły górniczej wygłosił inż. **Kwaśniewicz** Mieczysław wykład na temat „Rudy Górnego Śląska, część I.”

Dnia 29 stycznia 1927 odbył się pod przewodnictwem komisarza Wyższego Urzędu górniczego w Katowicach, inż. **Hanasiewicza** Włodzimierza i w obecności delegata G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowińskiego** Mieczysława, dalej członka komisji egzaminacyjnej, dyrektora inż. **Okołowicza**, wreszcie podpisanego dyrektora szkoły, dodatkowy egzamin końcowy uczniów IV klasy w miesiącu czerwcu 1926 do egzaminu niedopuszczonych.

Do egzaminu przystąpiło uczniów 7, z tych 1 uznano za uzdolnionego, 6 zaś uczniom pozwolono na poprawienie egzaminu z jednego, względnie z 2 przedmiotów po 2, względnie 4 miesiącach.

Dnia 31 stycznia 1927 odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja szkolna, której celem były sprawy dyscyplinarne uczniów.

Dnia 3 lutego 1927 w Kółku Oświatowym uczniów tut. szkoły górniczej wygłosił inż. **Kwaśniewicz** Mieczysław wykład na temat „Rudy Górnego Śląska, część II.”

Dnia 10 lutego 1927 w Kółku Oświatowym uczniów tut. szkoły górniczej wygłosił dyrektor gimnazjum **Grzybowski** Józef wykład „O Rzymie”, zaś dnia 15 lutego 1927 profesor seminarjum nauczycielskiego ks. **Kowolik** wykład „O ziemi świętej”.

Dnia 16 lutego 1927 o godzinie 8 rano odbyło się w tut. kościele parafjalnym nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. prof. Ga-

wrońskiego Ludwika, w którym uczestniczyło grono nauczycielskie wraz z młodzieżą szkolną.

Dnia 24 lutego 1927 odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora okresowa konferencja szkolna, której celem było stwierdzenie postępu uczniów w nauce, a nadto sprawy dyscyplinarne uczniów.

Dnia 4 marca b. r. bawił w Zakładzie tut. delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowiński** Mieczysław w sprawach urzędowych.

Dnia 10 marca 1927 w Kółku Oświatowym uczniów tut. szkoły górniczej wygłosił Dr. **Langie** Stanisław wykład „O Grotterze“ z obrazami świetlnymi.

Dnia 17 marca odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja szkolna, której celem była dalsza reorganizacja Zakładu, oraz sprawy dyscyplinarne uczniów.

Dnia 19 marca, z powodu imienin Marszałka Polski Józefa **Piłsudskiego**, odbyła się uroczysta msza św. w tut. kościele parafialnym, w której obok podpisanego dyrektora i grona nauczycielskiego uczestniczyli także uczniowie szkoły górniczej. Do uświetnienia uroczystości przyczynił się chór młodzieży tut. Zakładu, który odśpiewał w czasie mszy św. odpowiednie pieśni nabożne.

Dnia 23 marca bawił w Zakładzie tut. delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach inż. **Łowiński** Mieczysław w sprawach urzędowych.

Dnia 29 marca 1927, pod przewodnictwem komisarza Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach, inż. **Hanasiewiczza** i w obecności podpisanego dyrektora, odbył się poprawczy egzamin końcowy ucznia Winklera Hermana, przyczem uznano go za uzdolnionego.

Dnia 6 kwietnia 1927 odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja szkolna, której celem była zmiana Regulaminu konferencji wykazowych i klasyfikacyjnych.

Dnia 8 kwietnia bawił w tut. Zakładzie delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowiński** Mieczysław w sprawach urzędowych.

Dnia 11 kwietnia zakończono wykłady przedświąteczne i w dniu tym rozpoczęły się ferie szkolne, które trwały do włącznie 25 kwietnia tak, że dnia 26 kwietnia rozpoczęto normalną naukę szkolną.

W dniu 26 kwietnia 1927 wizytuje tut. Zakład wizytator M. W. R. i O. P. inż. **Romanowski** Antoni.

W dniu 28 kwietnia, z polecenia Województwa Śląskiego w Katowicach, odbyła się dla wszystkich klas szkolnych prelekcja Dr. **Langiego** Stanisława „O Słowackim“.

Dnia 2 maja 1927, z powodu uroczystości Konstytucji 3 Maja, odbył się w Zakładzie tut. uroczysty poranek szkolny o następującym programie:

- 1) Zagajenie, wygłoszone przez dyrektora szkoły.
- 2) Koncert młodzieży: F. Blon-Europa, marsz.

- 3) Deklamacja: M. Konopnicka: Trzeci Maj,
- 4) Odczyt „O Konstytucji 3 Maja“, wygłosił Dr. Langie,
- 5) Chór młodzieży: Witaj dniu Trzeciego Maja,
- 6) Deklamacja: J. Relidzyński: Polska powstała,
- 7) Koncert młodzieży. Suppe: Poeta i wieśniak; uwertura,
- 8) Śpiew ogólny: Boże coś Polskę.

W dniu następnym uczestniczyła młodzież w mszy polowej, odprawionej na placu wyścigowym w Rudnych Piekarach, w defiladzie przed władzami państwowymi i w pochodzie przez miasto.

Dnia 10 maja 1927 odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja szkolna, której celem było ustalenie terminu egzaminów oraz zakończenie roku szkolnego.

W dniu 11 maja bawił w Zakładzie tut. delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowiński** Mieczysław w sprawach urzędowych.

W dniach 16, 17, 18 maja b. r. odbyto z uczniami III klasy po myśli obowiązującego planu nauki w tut. szkole górniczej ćwiczenia miernicze w kopalni węgla w Radzionkowie, celem zaznajomienia się uczniów z praktycznem użyciem instrumentów mierniczych, oraz celem wykonania przez nich samodzielnych zdjęć z zakresu niwelacji, pionowania szybu oraz zdjęcia wyrobisk górniczych za pomocą kompasu i teodolitu.

Dnia 21 maja 1927 odbył się w tut. Zakładzie wykład inż. **Ne-grusza** Kazimierza, na temat „Nowoczesne metody poszukiwań górniczych, część III“ (patrz Sprawozdanie z r. 1925/26, str. 51).

Dnia 24 maja 1927 bawił w Zakładzie tut. delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowiński** Mieczysław w sprawach urzędowych.

W dniach 25 i 27 maja odbył się egzamin pisemny uczniów III klasy tut. szkoły górniczej, a mianowicie: dnia 25 maja z górnictwa i ustawodawstwa górniczego, zaś dnia 27 maja z miernictwa górniczego i z elektrotechniki. Tematy zadań z powyższych przedmiotów były następujące:

1) z górnictwa: Wymienić i opisać środki do rozprowadzania powietrza po kopalni.

2) z ustawodawstwa górniczego: Gwarectwa nadane po roku 1865. Czem różnią się zasadniczo od gwarectw nadanych według starych praw?

3) z miernictwa górniczego: Obliczyć i wyrównać poligon zamknięty punktami stałymi A—B.

Dane spółrzędne:

$$\begin{array}{l} A \begin{cases} x = + 150.74 \text{ m} \\ y = - 113.22 \text{ m} \end{cases} \\ B \begin{cases} x = + 461.50 \text{ m} \\ y = + 455.16 \text{ m} \end{cases} \end{array}$$

Azymuty ciągów:	$\nabla_{PA} = 3280^{\circ} 43' 40''$
	$\nabla_{BP} = 1390^{\circ} 24' 40''$
Kąty wierzchołkowe:	$\beta_A = 2800^{\circ} 08' 20''$
	$\beta_1 = 1800^{\circ} 15' 30''$
	$\beta_2 = 1670^{\circ} 12' 20''$
	$\beta_3 = 1700^{\circ} 18' 30''$
	$\beta_B = 2720^{\circ} 47' 10''$
Długości poziome:	$s_{A-1} = 219.54 \text{ m}$
	$s_{1-2} = 126.60 \text{ m}$
	$s_{2-3} = 211.71 \text{ m}$
	$s_{3-B} = 102.80 \text{ m}$

Dnia 28 maja 1927, pod przewodnictwem komisarza Wyższego Urzędu górniczego w Katowicach, inż. **Hanasiewicza** Włodzimierza i w obecności delegata G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach inż. **Łowińskiego** Mieczysława, oraz dyrektora szkoły górniczej inż. **Piestraka** Feliksa, odbył się poprawczy egzamin końcowy uczniów: Burnickiego Franciszka, Kuski Helmuta, Metznera Alfreda, Parzentnego Gerarda i Szoltyśka Pawła.

W dniach 30 i 31 maja oraz 2 i 3 czerwca odbyto z uczniami II klasy, po myśli planu nauki szkolnej, ćwiczenia miernicze w polu, celem zaznajomienia się uczniów z praktycznem użyciem najważniejszych instrumentów mierniczych przy wykonaniu samodzielnych prac z zakresu niwelacji, zdjęcia małych obszarów i tyczenia luków.

Dnia 7 czerwca 1927 odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja szkolna, której przedmiotem była klasyfikacja uczniów klasy III, oraz sprawa dopuszczenia tychże do egzaminu końcowego, dalej przeznaczenie uczniów klasy I i II do egzaminów komisyjnych i sprawy bieżące.

W dniach 12, 13 i 14 czerwca z polecenia G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, bawił podpisany dyrektor w Warszawie w sprawach urzędowych.

Dnia 15 czerwca 1927 bawił w Zakładzie tutejszym dyrektor oddziału finansowego G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach **Trzaskalik** Emil w sprawach urzędowych.

W dniach 21 i 22 czerwca 1927 odbył się, pod przewodnictwem komisarza Wyższego Urzędu górniczego w Katowicach, inż. **Hanasiewicza** Włodzimierza i w obecności delegatów G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, inż. **Łowińskiego** Mieczysława, członków kom. egzaminacyjnej: dyrektorów **Riegera**, **Stadnik'ewicza**, **Majera** i **Okółowicza**, wreszcie podpisanego dyrektora, egzamin końcowy uczniów szkoły górniczej.

Do egzaminu przystąpiło uczniów 14; z tych uznano 1 za bardzo uzdolnionego, 10 za uzdolnionych, natomiast 3 uczniów reprobowano na 2 względnie 4 miesiące.

Dnia 25 czerwca 1927 odbyła się pod przewodnictwem podpisanego dyrektora konferencja klasyfikacyjna i promowanie uczniów klasy I i II do klas wyższych, zaś dnia 27 czerwca nastąpiło zakończenie roku szkolnego i rozdanie świadectw.

W dniach 28 i 30 czerwca 1927 odbył się egzamin wstępny kandydatów do szkoły górniczej, w którym uczestniczyli komisarze Wyższego Urzędu Górniczego z Katowic, inżynierowie Majewski Stanisław i Kossuth Stanisław, oraz delegat G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, dyr. Łowiński Mieczysław.

IX.

Regulamin

szkoły górniczej w Tarnowskich Górach.

(ad § 19 statutu zatwierdzonego rozp. Wyższego Urzędu górn. w Katowicach z dnia 23 stycznia 1926, L. dz. 320/26.)

1. Zarząd szkoły.

§ 1.

Szkołę górniczą utrzymuje Górnośląski Związek Przemysłowców górniczo-hutniczych Z. z. w Katowicach (§ 2 statutu szkoły).

§ 2.

Stosunek pomiędzy Górnośląskim Związkiem Przemysłowców Górniczo-Hutniczych, a Zarządem szkoły normuje wewnętrzna ordynacja.

§ 3.

Zarząd szkoły spoczywa w ręku dyrektora szkoły.

2. Grono nauczycielskie.

§ 4.

Prócz dyrektora szkoły angażuje Górnośląski Związek Przemysłowców górniczo-hutniczych Z. z. w Katowicach za zgodą nadzorczej władzy szkolnej do poszczególnych przedmiotów, bądźto ogólnych, bądź fachowych, specjalnych nauczycieli, na mocy zawartej z nimi umowy.

§ 5.

W razie słabości lub innej jakiej przeszkody obowiązany jest członek grona nauczycielskiego do uwiadomienia o tem dyrektora szkoły, wymieniając powody, dla których nie może spełnić swego obowiązku.

§ 6.

Podczas roku szkolnego może dyrektor szkoły udzielić członkom grona nauczycielskiego urlopy do dni 8 (§ 16 p. 6 statutu), zaś

Górnośląski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych Z. z. w Katowicach na przeciąg jednego miesiąca bez wstrzymania wypłaty honorarium.

Pobór tego należy im się także przez czas choroby w przeciągu trzech miesięcy, stosownie do ustawy z dnia 11 grudnia 1923 o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, artykuł 44.

§ 7.

Przy równoczesnej nauce na wszystkich kursach są stali nauczyciele gospodarzami klas poszczególnych i to w ten sposób, że gospodarz obejmujący klasę najniższą winien przeprowadzić ją zazasadniczo, o ile względy techniczne nie staną temu na przeszkodzie, przez wszystkie po sobie następujące klasy.

§ 8.

Gospodarz klasy jest bezpośrednim przełożonym swych uczniów. Winien on czuwać nad postępem uczniów w nauce, nad ogólnym porządkiem w klasie i całym inwentarzem tam złożonym. W razie koniecznej potrzeby wolno udzielić mu poszczególnym uczniom jednodniowego zwolnienia od nauki, przyczem suma tego rodzaju zwolnień nie może przenosić 6 dni w ciągu roku szkolnego.

Do obowiązków gospodarza klasy należy: prowadzenie dziennika szkolnego i frekwencyjnego, czuwanie nad wpisaniem przez poszczególnych nauczycieli not do katalogu głównego przed każdorazową konferencją klasyfikacyjną, zestawienie w odpowiednich wykazach not uczniów z postępu w naukach, odczytanie uczniom wyników klasyfikacyjnych po każdorazowej konferencji wykazowej, wreszcie napisanie świadectw szkolnych i rozdanie ich uczniom po zamknięciu kursu (zob. § 19 tego regulaminu).

§ 9.

Nauczyciele wykładający górnictwo, sortownictwo, maszynoznawstwo, geologię i mineralogię, dalej elektrotechnikę, miernictwo i wreszcie fizykę, chemię i analizę gazów, są obowiązani do objęcia zbiorów naukowych w zakres nauki ich wchodzący, prowadzenia ich w ewidencji, należytego utrzymania tychże i starania się o pomnażanie ich, po porozumieniu się z dyrektorem szkoły, w miarę zezwolonych na powyższy cel kredytów.

Nauczyciel wykładający chemię oraz analizę gazów jest nadto obowiązany na zlecenie dyrektora szkoły do analizowania powietrza kopalnianego, węgla, rud, metalu lub skał płonnych i t. p. dla celów naukowych, lub przemysłowych, lecz tylko w godzinach pozasłużbowych, a więc nie kolidujących z godzinami wykładowymi. Za powyższe czynności należy mu się osobne wynagrodzenie, wynoszące 70 proc. od całkowitej należytości za powyższe analizy, wskutek czego 30 proc. wpływa tytułem kosztów za chemikalia do kasy Górnośląskiego Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych Z. z. w Katowicach.

Zawiadownstwo biblioteki winno spoczywać w ręku tego nauczyciela, który nie posiada gabinetu ze zbiorami naukowymi, a w każdym razie w ręku inżyniera górniczego, obeznanego najlepiej z technicznymi dziełami naukowymi. Do pomocy w prowadzeniu biblioteki będzie mu dodany nauczyciel języka polskiego, tudzież siła kancelaryjna, zajęta w Dyrekcji szkoły, do katalogowania książek, w miarę wolnego czasu.

Do obowiązków nauczyciela maszynoznawstwa, pod którego opieką znajdują się zbiory do nauki maszynoznawstwa, należy nadto nadzór nad centralnem ogrzewaniem, wodociągiem szkolnym i motorem gazowym w szkole, do obowiązków zaś nauczyciela elektrotechniki, nadzór nad oświetleniem szkoły, gazowem i elektrycznem.

O ile zajdzie potrzeba poruczenia prowadzenia 2 gabinetów ze zbiorami naukowymi jednemu profesorowi, będzie tenże osobno honorowany, a mianowicie otrzyma dodatkowe wynagrodzenie za prowadzenie jednego gabinetu nadliczbowego w wysokości 3 godzin tygodniowo, t. j. miesięcznej płacy profesorskiej, podzielonej przez 20, a pomnożonej przez 3.

§ 10.

Personel służbowy, należący do szkoły górniczej, składa się: 1) ze stróża (woźnego), 2) z pomocnika (pomocnicy). Stróża przyjmuje Górnosławski Związek Przemysłowców górniczo-hutniczych w Katowicach na wniosek dyrektora szkoły, zaś pomocnika (pomocnicę) dyrektor szkoły. Obowiązki personelu służbowego objęte są umową osobną, zawartą z Górnosławskim Związkiem Przemysłowców Górniczo-Hutniczych Z. z. w Katowicach.

3. Nauka.

§ 11.

Językiem wykładowym szkoły jest język polski (Reskr. Śl. Urz. Woj. z 13. VI. 1924, L. dz.: V. 1008/7).

§ 12.

Nauka w szkole trwa trzy lata i obejmuje 3 klasy, z których klasa pierwsza jest kursem przygotowawczym, zaś klasy: druga i trzecia kursami fachowymi. Nauka szkolna rozpoczyna się dnia 1. września, a kończy się 30 czerwca (§ 12 statutu).

§ 13.

W czasie trwania roku szkolnego nauka odbywa się codziennie i to jednorazowo. Początek nauki przypada zasadniczo na godz. 8 rano.

Dniami wolnymi od nauki są niedziele i wszystkie rzymskokatolickie i państwowe święta. Zresztą ferie świąteczne i szkolne są określone przepisami dla państwowych szkół średnich, a więc

z państw. szkołami średnimi analogiczne. Dzień 4. grudnia, jako dzień poświęcony św. Barbarze, jest wolny od nauki.

§ 14.

Każda godzina wykładowa trwa zasadniczo 50 minut, wskutek czego 10 minut przypada po każdej godzinie na pauzę szkolną. Natomiast rysunki i analiza gazów łączone w 2 po sobie następujące godziny, trwają 2 godziny. Przez pierwsze 30 minut winien nauczyciel w miarę możliwości wyklądać nową lekcję, zaś 20 minut zużyć na przerabianie odnośnych przykładów, tudzież powtarzanie i przepytywanie połączone z klasyfikacją.

§ 15.

Nauka, przystosowana do celu szkoły, winna odbywać się praktycznie, możliwie pogładowo i zrozumiale, w stylu dla uczniów przystępnym, z podaniem przy przedmiotach technicznych ważniejszych terminów polskich, o ile możności także w językach obcych.

Nauczyciel winien trzymać się ściśle programu nauki i instrukcji, wydanych przez Zarząd szkoły dla każdego przedmiotu.

Nauczyciel nie powinien wdawać się w wyprowadzanie formuł, o ile to do zrozumienia wykładu nie jest koniecznie potrzebne, przykłady zaś i ćwiczenia winien brać z praktyki górniczej. Naukę należy połączyć z częstym egzaminowaniem i powtarzaniem, ćwiczeniami i objazdami kopalń, z czego uczniowie winni składać pisemne sprawozdanie.

§ 16.

Czas ferji wakacyjnych, trwających od 1. lipca do 30. sierpnia winni przepędzić uczniowie w którejkolwiek z kopalń na praktyce, o ile znajdą tam umieszczenie; gdyby to jednak było niemożliwe, winni zawiadomić o powyższem Dyрекcję szkoły i podać jej swój adres pobytu.

Z praktyki wakacyjnej, względnie z zajęcia wakacyjnego, należy przedłożyć Dyрекcji krótkie sprawozdanie.

§ 17.

A. Kurs przygotowawczy. (Klasa I.).

Ma na celu przygotowanie uczniów na tyle w przedmiotach elementarnych i pomocniczych, o ile jest to potrzebne ze względu na następne, na fachowym kursie wykładane przedmioty. (Obecny program nauki zatw. rozp. W. U. G. w Katowicach, z dnia 31. marca 1926 r. L. 569/26).

Kursy te obejmują obecnie przedmioty następujące:

1)	Górnictwo	tygodniowo godzin	3
2)	Geometria wykreslna	" "	3
3)	Chemia	" "	3
4)	Fizyka	" "	4
5)	Techniczna mechanika	" "	2
6)	Geometria poglądowa i trygonometria	" "	5
7)	Arytmetyka i algebra	" "	6
8)	Historja, geografia i ogólne ustawo- dawstwo	" "	2
9)	Język polski	" "	4
10)	Kaligrafja	" "	1
11)	Rysunki z geometrii poglądowej	" "	2
12)	" " wykreslnej	" "	2
13)	Nauka etyki i kwestji społecznych	" "	1
razem:			38

Przedmioty nadobowiązkowe:

14)	Śpiew	" "	2
15)	Gimnastyka (przysposobienie wojsk.)	" "	2
Ogółem:			42

B. Kurs fachowy. (Klasa II.).

1)	Górnictwo	tygodniowo godzin	10
2)	Ustawodawstwo górnicze i przepisy górniczko-policyjne	" "	1
3)	Mineralogia i geologia	" "	5
4)	Miernictwo nadziemne	" "	3
5)	Maszynoznawstwo ogólne	" "	3
6)	Historja, geografia i ogólne ustawo- dawstwo	" "	2
7)	Ratownictwo górnicze	" "	2
8)	Rachunkowość kopalniana	" "	2
9)	Język polski	" "	3
10)	Pierwsza pomoc w wypadkach i hy- giena	" "	1
11)	Budownictwo	" "	1
12)	Rysunki sytuacyjne	" "	2
13)	" z maszynoznawstwa ogólnego	" "	2
14)	Nauka etyki i kwestji społecznych	" "	1
razem:			38

Przedmioty nadobowiązkowe:

15)	Śpiew	" "	2
16)	Gimnastyka (przysposobienie wojsk.)	" "	2
Ogółem:			42

C. Kurs fachowy. (Klasa III.).

1) Górnictwo	tygodniowo godzin	7
2) Ustawodawstwo górnicze i przepisy górnictwo-policyjne	" "	2
3) Miernictwo podziemne (górnictwo)	" "	2
4) Maszynoznawstwo górnicze	" "	3
5) Elektrotechnika	" "	3
6) Rozbiór gazów	" "	1
7) Sortowanie (wzbogacanie kopalin)	" "	2
8) Historia, geografia i ogólne ustawo- dawstwo	" "	2
9) Ratownictwo górnicze	" "	1
10) Ekonomia ruchu kopalnianego i nau- kowa organizacja pracy	" "	2
11) Język polski	" "	3
12) Pierwsza pomoc w wypadkach i hy- giena	" "	1
13) Budownictwo	" "	2
14) Rysunki z miernictwa górniczego	" "	2
15) „ z maszynoznawstwa górnicz.	" "	2
16) „ z budownictwa	" "	2
17) Nauka etyki i kwestji społecznych	" "	1
razem:		38

Przedmioty nadobowiązkowe:

18) Śpiew	" "	2
19) Gimnastyka (przysposobienie wojsk.)	" "	2
Ogółem:		42

§ 18.

Bliższe postanowienia o zakresie nauki w poszczególnych przedmiotach zawiera specjalny program nauki, który obowiązuje grono nauczycielskie.

§ 19.

Postanowienia, dotyczące konferencji wykazowych, klasyfikacji kursowych i egzaminu końcowego zawarte są w specjalnej instrukcji (Regulam konferencji wykazowych oraz klasyfikacji i egzaminów zatwierdzonych przez Wyższy Urząd górniczy).

4. Uczniowie i ich przyjęcie.

§ 20.

Do szkoły mogą być przyjęci jedynie kandydaci, w wieku od 19—28 lat, którzy posiadają przynajmniej trzy lata praktyki górniczej i to w całości lub przeważającej części w górnośląskich kopalniach Województwa Śląskiego i to przeważnie w kopalniach węgla kamiennego.

Dyrektor szkoły upoważniony jest do zaliczenia czasu praktyki, odbytej w robotach niegórnictwvch lecz mechaniczno-technicznej natury w wysokości pół roku do przepisanej trzechletniej praktyki.

§ 21.

Inne warunki przyjęcia do szkoły unormowane są §§ 6, 7, 8, 9, 10 obowiązującego statutu szkolnego.

§ 22.

Celem egzaminu wstępnego jest dopuszczenie do szkoły jedynie kandydatów dojrzałych umysłowo i inteligentnych, oraz przekonanie się, czy powyżsi kandydaci posiadają wymagane od nich wykształcenie, unormowane § 7 statutu szkolnego.

§ 23.

Bliższe szczegóły egzaminu wstępnego unormowane są § 8 obowiązującego statutu szkolnego.

§ 24.

Oile liczba uznanych za zdatnych do przyjęcia kandydatów jest większa od liczby miejsc w klasie (najwyżej 30 uczniów) rozstrzyga o pierwszeństwie przyjęcia, oprócz postępu uzyskanego przy egzaminie, także wiek ucznia i czas trwania praktyki górniczej.

Pozostali kandydaci mają pierwszeństwo w przyjęciu do szkoły w następnych terminach pod warunkiem, że aż do przyjęcia zatrudnieni będą w zawodzie górniczym i poddadzą się ponownemu egzaminowi wstępnemu z pomyślnym wynikiem.

§ 25.

Wszyscy uczniowie bez wyjątku winni mieszkać w Tarnowskich Górach względnie w najbliższej okolicy Tarnowskich Gór, a zatem na północ najdalej w Miasteczku, a na południe najdalej w Radzionkowie. Wyłamvwanie się od tego obowiązku spowoduje wydalenie ucznia ze szkoły.

5. Przepisy dyscyplinarne.

§ 26.

Szkoła ma za zadanie wychować absolwentów bezwzględnie lojalnych, pilnych, sumiennych i obowiązkowych.

Uczniowie winni wszelkie polecenia dyrektora tudzież nauczycieli chętnie wykonywać i okazywać zawsze należyty im szacunek.

Do szczególniejszych powinności każdego ucznia należy: nie-naganne i obyczajne zachowanie się, przyzwoite obchodzenie się z każdym w szkole i poza szkołą, regularne uczęszczanie do szkoły, uczestniczenie we wszystkich ćwiczeniach praktycznych i wycieczkach, wreszcie skupiona uwaga podczas nauki i stałe powtarzanie wykładanych przedmiotów.

§ 27.

Opuszczenie wykładu dozwolonem jest tylko za poprzedniem zgłoszeniem się u nauczyciela i uzyskaniem od niego pozwolenia.

Kilkudniowe zwolnienia od nauki udzielone mogą być tylko w bardzo ważnych wypadkach i to przez dyrektora szkoły. Krótkie zwolnienia od nauki unormowane są przepisem § 8 niniejszego regulaminu.

§ 28.

Uczeń, który wskutek choroby lub innej okoliczności zmuszonym jest do opuszczenia wykładów, winien zawiadomić o tem natychmiast gospodarza klasy, a po powrocie do szkoły swą nieobecność wobec gospodarza klasy usprawiedliwić.

§ 29.

Z początkiem roku szkolnego winni uczniowie podać gospodarzowi klasy adres swego pomieszkania i zawiadomić go o każdorazowej tegoż zmianie.

§ 30.

Lokali zakładowych, sprzętów szkolnych, przyborów naukowych znajdujących się w salach wykładowych, w szafach z rysownicami lub na korytarzach tudzież w poszczególnych gabinetach szkolnych i td. należy jaknajstaranniej oszczędzać.

Za porządek w salach wykładowych i rysunkowych odpowiada przedewszystkiem dyżurny klasy, wyznaczony przez Dyрекcję na jeden tydzień, a następnie każdy poszczególny uczeń. Ten też odpowiada za całość sprzętów i przedmiotów, znajdujących się w klasach lub też mu wydanych.

Winny uszkodzenia powyższych przedmiotów musi stratę pokryć, a nadto może być jeszcze ukaranym. Na wypadek, gdyby winnego uszkodzenia nie wykryto, uczeń zaś dyżurny udowodnił swą niewinność, może Dyrekcja szkoły zażądać pokrycia straty przez wszystkich uczniów odnośnej klasy.

§ 31.

Palenie tytoniu tak w salach szkolnych jak i na korytarzach jest wzbronione.

§ 32.

Uczniowie winni wysoko cenić zawód górniczy i dłatego zachowywać się wobec wszystkich przyzwoicie i z godnością, szczególnie zaś wobec kolegów zawodu.

§ 33.

Jako wykroczenie dyscyplinarne uważa się w szczególności wykroczenie przeciw przyzwoitości i obyczajności, zakłócenie spokoju i porządku tak w szkole jak i poza szkołą, a zwłaszcza w cza-

sie wycieczek naukowych, zaniedbywanie nauki, uszkodzenie przyborów naukowych, zbiorów i sprzętów, krnąbrność wobec dyrektora lub nauczyciela, tudzież personelu szkolnego, obraza tychże i kolegów, palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych.

§ 34.

W celu utrzymania karności i porządku będą stosowane kary następujące:

- a) upomnienie przez nauczyciela,
- b) nagana przez nauczyciela wobec współkolegów,
- c) nagana pisemna, udzielona przez dyrektora z zagrożeniem wykluczenia ze szkoły,
- d) wykluczenie ze szkoły na mocy uchwały powziętej przez dyrektora i grono nauczycielskie, na jeden rok szkolny. Uczeń taki, ubiegający się o ponowne przyjęcie na nowy kurs szkolny, rozpoczynający się 1 września, winien przedłożyć Dyrekcji świadectwo moralności oraz oświadczenie, że w razie przejścia do szkoły nie dopuści się czynu karygodnego,
- e) wykluczenie ze szkoły stałe na mocy uchwały powziętej przez dyrektora i grono nauczycielskie,
- f) wykluczenie ze szkoły i zawiadomienie o tegoż powodach wszystkich szkół górniczych w Polsce.

§ 35.

Uczniowie, którzy w naukach stale się zaniedbują, źle się zachowują lub też dopuszczają się przekroczenia przeciw należnemu nauczycielom uszanowaniu i przeciw regulaminowi szkolnemu, mogą być natychmiast ze szkoły wydalen. Podobnie wszelkie wykroczenia pozaszkolne mogą spowodować wydalenie ze szkoły.

Wybryki wszelkiego rodzaju, dalek waleśanie się po godzinie 10 w nocy, hałasowanie w gospodach i na ulicach, pijatyki, robienie lekkomyślnych długów, oszczerstwa rzucane na nauczycieli lub kolegów mogą być również, w miarę zachodzących okoliczności, karane natychmiastowem wydaleniem ze szkoły.

Również opuszczenie 30 godzin nauki szkolnej bez usprawiedliwienia, spowoduje wydalenie ze szkoły.

§ 36.

Uczniowie wydalen ze szkoły tracą temsamem prawo do dalszego pobierania wszelkich zasiłków lub stypendjów i z wyjątkiem uczniów relegowanych na jeden rok, nie mogą być powtórnie do szkoły przyjęci.

§ 37.

Przystępowanie uczniów do jakiegokolwiek stowarzyszenia zależy od zezwolenia Dyrekcji szkoły.

§ 38.

By nie dopuścić wpływów zakłócających tok nauki, jest uczestniczenie uczniów w politycznych zebraniach jaknajsurowiej wzbronione. Nadto może dyrektor szkoły górniczej nie dopuścić do zbiorowych występów uczniów bez swego zezwolenia.

X.

Statystyka uczniów.

za czas od 1 lipca 1926 do 30 czerwca 1927.

1. Ilość uczniów:

Z końcem czerwca 1926 pozostało . . .	uczniów	65	
Z początkiem roku szkolnego 1926/27 przyjęto	„	33	
Stan uczniów dnia 1 lipca 1927	„	98	

a mianowicie:

w klasie I	uczniów	41	
„ II	„	19	
„ III	„	38	98

W ciągu kursu poprawczy egzamin końcowy złożyło	„	11	
W ciągu kursu dodatkowy egzamin końcowy złożyło	„	1	
W czerwcu 1927 po złożeniu egzaminu końcowego zwolniono	„	11	
W ciągu roku szkolnego 1926/27 wystąpiło ze szkoły	„	7	
W ciągu roku szkolnego 1926/27 wydalonoz ze szkoły	„	10	40
Z końcem czerwca 1927 pozostało	„	58	

a mianowicie:

promowanych do klasy II	„	20	
niepromowanych i przeznaczonych do egzaminu poprawczego	„	11	
promowanych do klasy III	„	11	
przeznaczonych do egzaminu poprawczego	„	7	
reprobowanych w czerwcu 1927 przy egzaminie końcowym	„	3	
niedopuszczonych w czerwcu 1927 do egzaminu końcowego	„	6	58

2. Podług metryki urodzenia pochodziło:

Z powiatu będzińskiego	uczniów	6	
„ częstochowskiego	„	1	
„ frysztackiego	„	1	
„ gliwickiego	„	2	
„ inowrocławskiego	„	1	
„ jędrzejowskiego	„	1	
„ katowickiego	„	32	
„ kozielskiego	„	1	
„ krakowskiego	„	1	
„ krotoszyńskiego	„	1	
„ lublinieckiego	„	1	
„ łódzkiego	„	1	
„ okulskiego	„	2	
„ opolskiego	„	2	
„ pszczyńskiego	„	2	
„ raciborskiego	„	2	
„ rybnickiego	„	7	
„ świeckiego	„	1	
„ świętochłowickiego	„	30	
„ tarnogórskiego	„	<u>4</u>	98

3. Według narodowości było:

Polaków	98
-------------------	----

4. Według wyznania religijnego było:

rzymsko-katolickiego	uczniów	96	
ewangelickiego	„	<u>2</u>	98

5. Wiek uczniów:

19 lat miało	uczniów	2
20 „ „	„	10
21 „ „	„	19
22 „ „	„	12
23 „ „	„	14
24 „ „	„	14
25 „ „	„	9
26 „ „	„	10
27 „ „	„	6
28 „ „	„	<u>2</u>

Ogółem uczniów: 98

6. Uczniowie odbyli praktykę przed wstąpieniem do szkoły
w kopalniach następujących:

kopalnia	Aleksander	uczniów	1
„	Anna	„	1
„	Andaluzja	„	2
„	Bielszowice	„	10
„	Blücher	„	2
„	Błogosławieństwo Boże	„	2
„	Boer	„	1
„	Brade	„	1
„	Charlotte	„	2
„	Ema	„	2
„	Emanuel	„	1
„	Eminencja	„	2
„	Ferdynand	„	5
„	Ficinus	„	1
„	Flora	„	1
„	Florentyna	„	1
„	hr. Franciszek	„	1
„	Giesche	„	5
„	Gotthard	„	2
„	Hugo	„	5
„	Huta Laury	„	1
„	Jerzy	„	2
„	Kleofas	„	5
„	Knurów	„	1
„	Król	„	21
„	Leon	„	1
„	Maks	„	2
„	Matylda	„	3
„	Mysłowice	„	4
„	Niemce	„	1
„	Nowa Helena	„	1
„	Paweł	„	1
„	Pokój	„	2
„	Radzionków	„	2
„	Wolfgang	„	1
„	Wujek	„	2

Ogółem uczniów: 98

XI.

Klasyfikacja uczniów

za czas od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927.

Uczniowie chlubnie uzdolnieni oznaczeni są drukiem grubszym.

Klasa I.

1. Baron Augustyn

3. Budziasz Kazimierz

2. Bogawski Jan

4. Cyrol Wacław

5. Dombek Ludwik	13. Nowak Ryszard
6. Dylla Antoni	14. Olszowski Józef
7. Idzik Andrzej	15. Pieczonka Franciszek
8. Kapusta Edmund	16. Strama Tadeusz
9. Koźmiński Kazimierz	17. Schmeiduch Maksymilian
10. Kosubek Józef	18. Strużek Józef
11. Maier Oskar	19. Wodczak Czesław
12. Makselon Walter	20. Zagłówek Franciszek

Stopień bardzo dobry otrzymał uczeń 1, dobry otrzymało uczniów 10, dostateczny 9, niedostateczny 14, do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu przeznaczono uczniów 3.

Klasa II.

1. Bugłowski Konrad	6. Lorenz Edmund
2. Gołda Florian	7. Muszalik Józef
3. Jarosz Gerard	8. Świerzy Maksymilian
4. Kubik Jan	9. Toman Franciszek
5. Latko Paweł	10. Wiśniowski Rudolf

11. Wójcik Piotr

Stopień dobry otrzymało uczniów 5, dostateczny 6, do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu przeznaczono uczniów 7.

XII.

Wynik egzaminu dojrzałości

uczniów klasy III.

Uczniowie chlubnie uzdolnieni oznaczeni są drukiem grubszym.

1. Botta Augustyn	6. Korzuch Augustyn
2. Czaja Alfons	7. Szołtysek Alojzy
3. Dupnik Henryk	8. Wilk Rajmund
4. Glenz Ignacy	9. Witt Konrad
5. Kopietz Robert	10. Woźnica Franciszek

11. Wróblewski Stefan

Z 20 uczniów uznano za bardzo uzdolnionego 1, za uzdolnionych 10, jednemu uczniowi pozwolono na powtórzenie egzaminu z jednego przedmiotu po 2, 2 uczniom z 2 przedmiotów po 4 miesiącach, 6 uczniów do egzaminu ustnego nie dopuszczono.

XIII.

Wykaz podręczników szkolnych

używanych przez szkołę górniczą w Tarnowskich Górach

w czasie od 1 lipca 1926 do 30 czerwca 1927.

L. p.	Przedmiot	Tytuł podręcznika
1.	Górnictwo	H. Kondratowicz: Górnictwo. Heise-Herbst: Bergbaukunde.

L. p.	Przedmiot	Tytuł podręcznika
2.	Ustawodawstwo górń. i przep. górń.-policyjne	Ogólne przep. górń.-polic. (Katowice 1923). Powszechna ustawa górnicza (Warszawa).
3.	Mineralogja i geologia	Lewiński: Podstawy mineralogji i geologii.
4.	Miernictwo nadziemne	W. Dziakiewicz: Miernictwo. W. Ehrenfeucht: Miernictwo.
5.	Miernictwo górnicze	Wykłady profesorskie i L. Mintrop: Einführung in die Markscheidekunde.
6.	Geometria wykreślna	Dr. K. Bartel: Geometria wykreślna. M. Łazarski: Geometria wykreślna.
7.	Maszynoznawstwo ogólne	Inż. A. Humnicki: Części maszyn.
8.	Maszynoznawstwo górniczne	H. Kondratowicz: Górnictwo, tom II.
9.	Elektrotechnika	M. Pożaryski i G. Hensel. Przstępna elektrotechnika prądów silnych.
10.	Chemja	Dr. L. Bruner i S. Tofłoczko: Chemja nieorganiczna.
11.	Rozbiór gazów	Wykłady profesorskie.
12.	Fizyka	Wojnar Sianożęcki: Fizyka I, III.
13.	Techniczna mechanika	Inż. Stan. Krasuski: Mechanika stosowana, Warszawa 1922.
14.	Geometria poglądowa i trygonometria	A. Łomnicki: Geometria I, II.
15.	Arytmetyka i algebra	I. Kranz: Arytmetyka na kl. I, II, III.
16.	Sortowanie (wzbogacanie kopalin)	Wykłady profesorskie. E. Treptow: Grundzüge der Bergbaukunde einschl. Aufbereitung u. Brikettieren.
17.	Historja, geografia i ogólne ustawodawstwo	L. Rydel: Dzieje Polski, Warszawa 1921. Pawłowski - Bystrzeń: Polska współczesna.
18.	Ratownictwo górnicze.	Wykłady profesorskie i Haase-Lampe: Handbuch für das Grubenrettungswesen.
19.	Ekonomja ruchu kopalnianego i naukowa organizacja pracy	Wykłady profesorskie. Naukowa organizacja pracy (Warszawa 1925) i t. d.
20.	Rachunkowość kopalniana	Wykłady profesorskie. E. Machowicz: Wykłady nauki rachunkowości w szkole górniczej w Wieliczce i t. d.

L. p.	Przedmiot	Tytuł podręcznika
21.	Język polski	M. Reiter: Wypisy polskie II i III. Kryński: Gramatyka polska.
22.	Pierwsza pomoc w wypadkach i hygiena	Wykłady profesorskie.
23.	Budownictwo	W. Jabłoński: Materiały budowlane. W. Skwarczyński: Podręcznik budowlany wraz z analizą cen. Wykłady profesorskie.
24.	Kaligrafia	W. K. Nowicki: Wzory do nauki pisma polskiego.
25.	Rysunki z geometrii poglądowej	Inż. F. Piestrak: Wzory do rysunków z geometrii poglądowej, ułożone według geometrii poglądowej I. Kranza z r. 1908.
26.	Rysunki z geometrii wykreślnej	W łączności z wykładami z geometrii wykreślnej, według planu nauki.
27.	Rysunki sytuacyjne	W łączności z wykładami miernictwa nadziemnego, według planu nauki.
28.	Rysunki z miernictwa górniczego	W łączności z wykładami miernictwa górniczego według planu nauki.
29.	Rysunki z maszynoznawstwa ogólnego	W łączności z wykładami maszynoznawstwa ogólnego według planu nauki.
30.	Rysunki z maszynoznawstwa górniczego	W łączności z wykładami maszynoznawstwa górniczego według planu nauki.
31.	Rysunki z budownictwa	W łączności z wykładami budownictwa według planu nauki.
32.	Nauka etyki i kwestii społecznych	Wykłady profesorskie. Ks. dr. Sieniatycki: Etyka katolicka.
33.	Nadto dla przedmiotów technicznych	Inż. F. Piestrak: Niemiecko - polski słownik górniczy (wydanie II).

XIV.

Bratnia Pomoc uczniów szkoły górniczej

w Tarnowskich Górach.

A. Zarząd Bratniej Pomocy i działalność w roku szkolnym 1926/27.

Na czele Bratniej Pomocy uczniów szkoły górniczej w Tarnowskich Górach stał w r. 1926/27:

1) Dyrektor szkoły górniczej dypl. inż. **Piestrak** Feliks jako kurator.

2) Profesor szkoły górniczej dypl. inż. **Niziński** Stanisław, jako wicekurator.

Do Zarządu Bratniej Pomocy należeli uczniowie:

Maier Oskar, jako prezes,

Lorenz Edmund, jako zast. prezesa,

Makselon Walter, jako sekretarz,

Muszałik Józef, jako skarbnik.

W ciągu roku szkolnego 1926/27 odbyto:	wałnych zebrań	2
" " " " "	posiedzeń Zarządu i Wydziału	3
" " " " "	rewizji kasy	2
Załatwiono "spraw " w ciągu roku ogółem		67

Członków liczyła Bratnia Pomoc:

zwyczajnych	89
wspierających	9
Razem	<u>98</u>

Nadto 2 członków honorowych, a mianowicie:

dyrektora G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach dypl. inż. **Łowińskiego** Mieczysława.

dyrektora szkoły górniczej w Tarn. Górach, dypl. inż. **Piestraka** Feliksa.

B. Zestawienie kasowe.

za czas od 1 czerwca 1926 do 30 czerwca 1927.

Dochód:

Reszta z dnia 31 maja 1926		1198,78 zł.
1. Wkładki członków zwyczajnych	1235,70	
2. " " wspierających	128,00	
3. " oszczędnościowe	290,85	1654,55 „
4. Zasiłki:		
a) Dykcja szkoły	520,19	
b) G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach	500,00	
c) Magistrat w Tarn. Górach	300,00	
d) Starostwo w Tarn. Górach	200,00	
e) Dyrektor Łowiński	100,00	
f) „ Falkenhahn	50,00	1670,19 zł.
5. Zwrot pożyczek uczniów		2495,41 „
6. " " bursy	552,75	
7. Ze sprzedaży ziemniaków	567,58	1120,33 „
8. Różne dochody		450,51 „
9. Odsetki funduszu żelazn. za rok 1926		100,93 „
10. " z P. K. O.		5,22 „
Razem dochód		<u>8695,92 zł.</u>

Rozchód:

1. Pożyczki udzielone uczniom	1660,00 „
2. „ dla bursy szkolnej	4154,00 „
3. Koszta administracyjne	102,50 „
4. Oszczędności złożone w P. K. O. na rzecz członk.	266,00 „
5. Różne wydatki	490,59 „
6. Koszta sądowe	12,20 „
7. „ manipulacyjne w P. K. O.	4,05 „

Razem rozchód: 6689,34 zł.

Pozostaje na 1 lipca 1927 2006,58 zł.

a mianowicie:

1. Fundusz żelazny w Pow. Kasie Oszcz.	1145,36 zł.
2. Na koncie w P. K. O.	347,32 „
3. Gotówka w kasie	513,90 „
	<u>2006,58 zł.</u>

Majątek Towarzystwa:

1. Wierzytelności u byłych i obecnych uczniów	6184,98 zł.
2. „ w bursie szkolnej	3033,67 „
3. Ogólny stan kasy	2006,58 „

Razem: 11225,23 zł.

4. Wartość śpiewników, sprawozdań i skryptów	130,00 zł.
5. Wartość sprzętów	120,00 „

Majątek Towarzystwa: 11475,23 zł.

Z powyższego zestawienia okazuje się, że płynne fundusze Bratniej Pomocy są nader małe, gdyż wynoszą zaledwie 2006,58 zł. po potrąceniu zaś funduszu żelaznego w wysokości 1145,36 zł., którego podjęcie zastrzeżone jest § 13 obowiązujących statutów, pozostaje kwota 861,22 zł., nie zezwalająca na przyznawanie młodzieży pożyczek i niesienie jej szerszej pomocy pieniężnej.

Dlatego Kuratorium Towarzystwa, dziękując za dotychczasową pomoc hojnym ofiarodawcom, zwraca się do P. T. Zarządów kopalń oraz Przyjaciół młodzieży z gorącym apelem, by nie skąpili zasiłków i na przyszłość i spieszyli z pomocą tym, którzy pragną uczyć się i pracować.

Nie mniej jednak zwraca się Kuratorium i do dłużników Towarzystwa z zachętą, by zechcieli jak najrychlej wyrównać swe długi, gdyż przez szybką ich spłatę wykażą, że na pomoc im ofiarowana istotnie zasługiwali, a tem samem uchylą się od niemłych dla siebie niespodzianek.

C. Wyciąg ze statutu Bratniej Pomocy uczniów.

Art. 1.

Nazwa, siedziba i cel.

§ 1. Towarzystwo nosi nazwę „Bratnia Pomoc uczniów szkoły górniczej w Tarnowskich Górach“.

§ 2. Siedzibą Bratniej Pomocy uczniów szkoły górniczej w Tarnowskich Górach jest miasto Tarnowskie Góry.

§ 3. Celem Bratniej Pomocy jest niesienie materialnej pomocy członkom zwyczajnym przez udzielanie im:

- a) pożyczek niskoprocentowych, w miarę rozporządzalnych na ten cel funduszków,
- b) zapomóg,
- c) wypożyczanie przyborów i podręczników szkolnych,
- d) stworzenie ogniska życia koleżeńskiego,
- e) zapewnienie im mieszkania,
- f) utrzymanie taniej kuchni uczniowskiej.

Art. 1 a.

Członkowie i wkładki.

§ 3 a. Członkowie Bratniej Pomocy składają się:

- a) z członków zwyczajnych,
- b) z członków wspierających,
- c) z członków honorowych.

do a) Do członków zwyczajnych należą obowiązkowo wszyscy uczniowie szkoły górniczej podczas uczęszczania do tej szkoły. Ci członkowie nie płacą wkładek wstępnych, natomiast płacą miesięcznie wkładkę w wysokości od 50 gr. do 1 zł.

Dalej należą do członków zwyczajnych wszyscy, w tym celu się zgłaszający i przez Zarząd Bratniej Pomocy przyjęci młodzi górnicy górnośląscy, którzy mają zamiar zgłosić się w przyszłości jako uczniowie do szkoły górniczej. Ci członkowie płacą od 1 stycznia 1926 tytułem wstępnego jednorazowo 1 zł. i dalej miesięcznie wkładkę w wysokości 3 zł.

W wypadku, kiedy tacy członkowie z jakichkolwiek przyczyn swego zamiaru uczęszczania do szkoły górniczej nie mogą skutecznie, może na ich prośbę połowa wpłaconych przez nich wkładek miesięcznych bez oprocentowania być im zwróconą. Reszta tych wkładek przypadnie na korzyść Bratniej Pomocy.

do b) Do członków wspierających należy każda osoba, która przynajmniej raz w roku wpłaca 6 zł. do kasy Bratniej Pomocy. Tym członkom nie przysługują prawa członków zwyczajnych.

do c) Członkowie honorowi zostają na wniosek Zarządu na nadzwyczajne zasługi, położone dla Bratniej Pomocy, przez Walne Zgromadzenie większością głosów mianowani.

By wykonać nasze zamiary, określone w § 3 punkt c), mianowicie umożliwić uczniom wypożyczanie przyborów i podręczników szkolnych, zwracamy się ponownie do byłych wychowan-

ków tut. Zakładu, którzy przez darowanie przyborów i podręczników, dzisiaj może już mniej im potrzebnych, dalej przez dary w dziełach wybitnych pisarzy polskich, mogliby przyczynić się w znacznej mierze do ich zrealizowania i przysłużenia się Towarzystwu, które we wdzięcznej zachowa ich pamięci.

W sprawie stworzenia ogniska życia koleżeńskiego, o którym wzmiankuje § 3 punkt d) powyższego statutu, zaznaczamy, że w łonie Bratniej Pomocy związane swego czasu 4 Kółka, a mianowicie: 1. Kółko oświatowe, 2. Kółko teatralne, 3. Kółko sportowe i krajoznawcze, 4. Kółko pielęgnowania muzyki i śpiewu, rozwijały w okresie sprawozdawczym żywą działalność, o czem w Kronice Zakładu wspomniano, a za co kuratorom Kółek, którymi byli pp. inż. **Russek Stanisław** i Dr. **Lang'e Stanisław** najuprzejmiej dziękuje.

XV.

Bursa szkoły górniczej

w Tarnowskich Górach.

Bursa szkolna, której otwarcie nastąpiło 1 października, zaś uroczyste poświęcenie odbyło się 6 grudnia 1926 (patrz Kronika Zakładu), mieści się w budynku jednopiętrowym przy ulicy Górniczej Nr. 8, dawnej fabryce „Polyskiem” zwanej. Budynek odrestaurowany i umeblowany kosztem G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, posiada 7 ubikacyj mieszkalnych, salę jadalną i umywalnię, nadto kuchnię i mieszkanie dla dozorczy i może pomieścić 40 uczniów.

Oświetlony elektrycznie i zaopatrzony w wodociąg jest prawdziwym dobrodziejstwem dla młodzieży szkolnej, gdyż za niską stosunkowo opłatę, wynoszącą około 50 zł. miesięcznie, ma młodzież zapewnione mieszkanie z całkowitem utrzymaniem.

Dozór nad bursą, oddaną pod Zarząd Bratniej Pomocy uczniów, spoczywa w ręku dyrektora, względnie nauczycieli szkoły górniczej, wyznaczonych do tygodniowych dyżurów przez dyrektora szkoły.

Obowiązki Zarządu i pensjonariuszy bursy normuje osobny regulamin, zaś obowiązki dozorczy bursy są nadto uregulowane umową z G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach, którego powyższy dozorca jest funkcjonariuszem.

Dozorca otrzymuje z kasy Bratniej Pomocy uczniów odpowiednią kwotę na wyżywienie pensjonariuszy i jest obowiązany do wydawania im wótku, zatwierdzonego przez dyrektora szkoły.

W roku szkolnym 1926/27 mieszkało i stołowało się w bursie	uczniów	31
W roku szk. 1926/27 mieszkało lecz nie stołowało się w bursie	uczniów	10
W roku szk. 1926/27 nie mieszkało, lecz stołowało się w bursie	uczniów	8

Z e s t a w i e n i e k a s o w e za czas od 1. 10. 1926 do 30. 6. 1927.

Dochód:

1. Gotówka w kasie dnia 30 czerwca 1927	394,25 zł.
2. Uczniowie wpłacili	6.551,27 „
3. Pożyczki z Bratniej Pomocy	480,00 „
4. Z sprzedaży ziemniaków	843,58 „
5. Zwrot przez dozorcę bursy	276,75 „
6. Zaległości uczniów	<u>1.621,68 „</u>

Razem dochód: 10.167,53 zł.

Rozchód:

1. Wikt	6.022,80 zł.
2. Najem bursy	1.125,00 „
3. Węgiel	206,50 „
4. Dług u G. Z. P. g. h. Z. z.	336,00 „
5. Ziemniaki	1.654,96 „
6. Przewóz ziemniaków i węgla (kolej, furmanka)	540,57 „
7. Światło	393,00 „
8. Drzewo	53,00 „
9. Woda	35,02 „
10. Różne naprawy	52,70 „
11. Inne wydatki	176,17 „
12. Naczynia kuchenne	<u>531,30 „</u>

Rozchód: 11.127,02 zł.

Dochód: 10.167,53 „

Niedobór: 959,49 zł.

Po odjęciu wartości naczyń kuchennych 531,30 „

Okazuje się niedobór w kasie 428,19 zł.
do wyrównania przez Bratnią Pomoc uczniów ze stratą członków,
którzy w bursie nie mieszkali i w niej się nie stołowali.

Mając jednak nadzieję, że G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach,
o rozwój naszej instytucji humanitarnej tak dbały, powyższy nie-
dobór zechce umorzyć, zwracamy się zarówno do Wielkiego Prze-
mysłu, jak i komunalnych Urzędów i gmin Górnego Śląska z prośbą,
by i tej tak ważnej placówki ze swej opieki nie wypuścili, owszem
pospieszyły jej z pomocą pieniężną, której tak bardzo potrzebuje.

Przy tej sposobności dziękujemy p. staroście Żuławskiemu i p.
burmistrzowi Michatczowi za stałe wspieranie bursy szkolnej jak
najgoręcej.

XVI.

Oszczędności i stypendja uczniów.

Górnośląski Związek Przemysłowców górniczo-hutniczych
Z. z. w Katowicach, przejęty troską o byt uczniów, kształcących się
w tut. Zakładzie naukowym, wydał dnia 25 lutego 1925, L. dz. 158/25

polecenie, by kandydaci, wstępujący do szkoły górniczej w Tarn. Górach, wykazali się wobec Dyrektora szkoły pewnymi oszczędnościami, które w myśl dalszego polecenia tegoż Związku z dnia 27 kwietnia 1925, L. dz. B. 370/25/XIII, miały być składane na książeczkę oszczędnościową w Pow. atowej Kasie Oszczędności w Tarnowskich Górach.

Do powyższego polecenia uczniowie niestety nie zastosowali się i dlatego podpisana Dyrekcja przypomina je na tem miejscu z tem, że bez względu na istnienie Bratniej Pomocy, od świeżo przyjętych uczniów wymagać się będzie, by wzorem swych poprzedników gromadzili grosz do grosza i przedkładali jej książeczki oszczędnościowe.

W sprawie oszczędności, złożonych przez byłych uczniów szkoły niemieckiej w książeczkach Miejskiej Kasy Oszczędności w Tarnowskich Górach, zaznacza się ponownie, że w przechowaniu Dyrekcji szkoły znajduje się 104 książeczek oszczędnościowych, których spis podano swego czasu Dyrekcji szkoły górniczej w Pyskowicach i gdzie w tym względzie byli uczniowie, w Niemczech zatrudnieni, mogą się poinformować.

Co do stypendjów i zapomóg pieniężnych, udzielanych uczniom, tut. szkoły górniczej przez Województwo i poszczególne Zarządy kopalniane, zauważamy, że stypendjum im. Karola Miarki i Pawła Stalmacha w wysokości 300 zł. rocznie Województwo Śląskie rozp. z dn'a 31 maja 1927 L. O. P. 16742 na rok szkolny 1926/27 przyznało uczniowi III klasy **Woźnicy** Franciszkowi, natomiast dokładnych dat, odnoszących się do zapomóg Dyrekcja nie posiada, gdyż z wyjątkiem Polskich kopalń skarbowych w Król. Hucie, oraz Zakładów Hohenlohego w Welnowcu, które Dyrekcję o przyznawaniu uczniom zapomóg powiadomiły, inne kopalnie tego nie czyniły.

Ponieważ jednak daty te ze względów statystycznych i dyscyplinarnych podpisanej Dyrekcji są konieczne potrzebne, udzielanie zaś zapomóg przez Zarządy kopalń § 14 obowiązującego statutu szkolnego jest bliżej określone, zwraca się przeto podpisana Dyrekcja do wszystkich Zakładów kopalnianych z uprzejmą prośbą, by udzielanie wszelkich zapomóg odbywało się z jej wiedzą, zwłaszcza, że tylko uczniowie dobrze się sprawujący, pilni i wykazujący dobre postępy w naukach, na takie zapomogi zasługują.

XVII.

Opieka lekarska.

Funkcje lekarza szkolnego sprawował od 1 września 1926 do 30 czerwca 1927 Dr. med. Bronisław **Hager**, zaś lekarza dentysty Dr. Wilhelm **Berger** w Tarnowskich Górach.

W ciągu roku 1926/27 udzielił Dr. Hager porad lekarskich						112
"	"	"	"	Dr. Berger	"	46
"	"	"	"	inny lekarz	"	1
Razem						159

Koszta leczenia i leków ponosił G. Z. P. g. h. Z. z. w Katowicach.

XVIII.

Personel kancelaryjny i dozorczy.

Obowiązki kancelistki w Dyrekcji szkoły pełniła w roku szkolnym 1926/27 kancelistka **Słotwińska Róża**.

Służbę woźnego szkolnego pełnił w r. 1926/27: **Wieczorek Franciszek**.

Służbę dozorczy bursy pełnił od 1 października 1926 do 31 stycznia 1927 **Gąsior Michał**, zaś od 1 lutego do 30 czerwca 1927 **Kraszeowski Jan**.

XIX.

Uwagi końcowe.

Zwracam uwagę interesowanych, że wszelkie korespondencje w sprawach szkolnych należy kierować na adres Dyrekcji szkoły górniczej w Tarnowskich Górach.

Również proszę, by interesenci pragnący ze mną mówić w sprawach szkolnych, nie zgłaszali się do mego mieszkania prywatnego, lecz do biura Dyrekcji szkoły górniczej, gdzie urzęduję codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, od godziny 8 rano do 1 po południu i od godziny 3,30 po południu do 6 wieczór.

Połączenie telefoniczne ze szkołą: Tarnowskie Góry, Nr. 38, z mieszkaniem prywatnym Nr. 552.

Wreszcie zauważam, że rok szkolny 1927/28 rozpocznie się we czwartek, dnia 1 września br., uroczystem nabożeństwem w tut. kościele parafjalnym o godzinie 8 rano.

Tarnowskie Góry, dnia 30 czerwca 1927.

Dyrektor szkoły górniczej:

(—) **Dypl. inż. Piestrak Feliks.**

Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski

Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski

Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

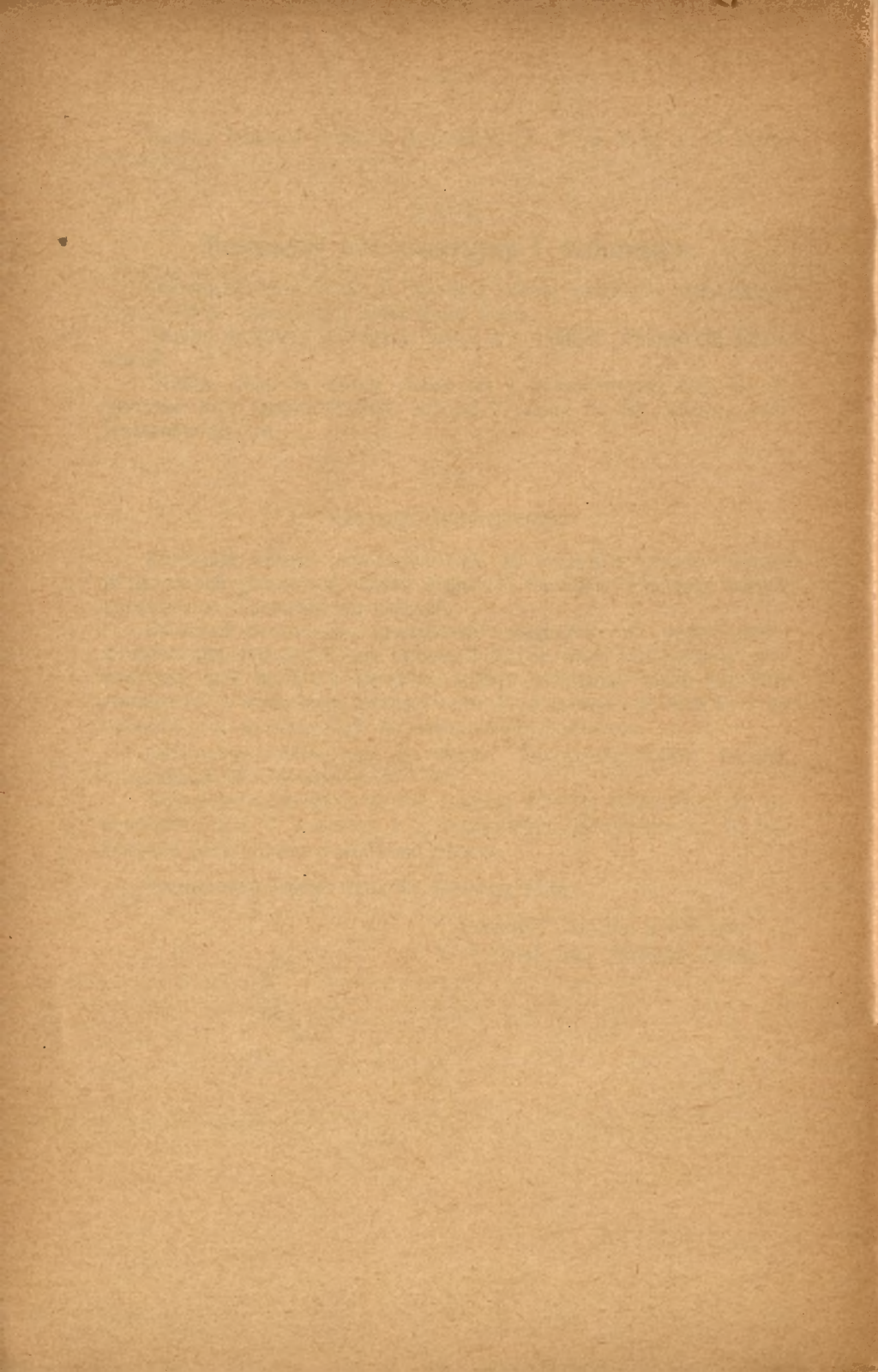
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

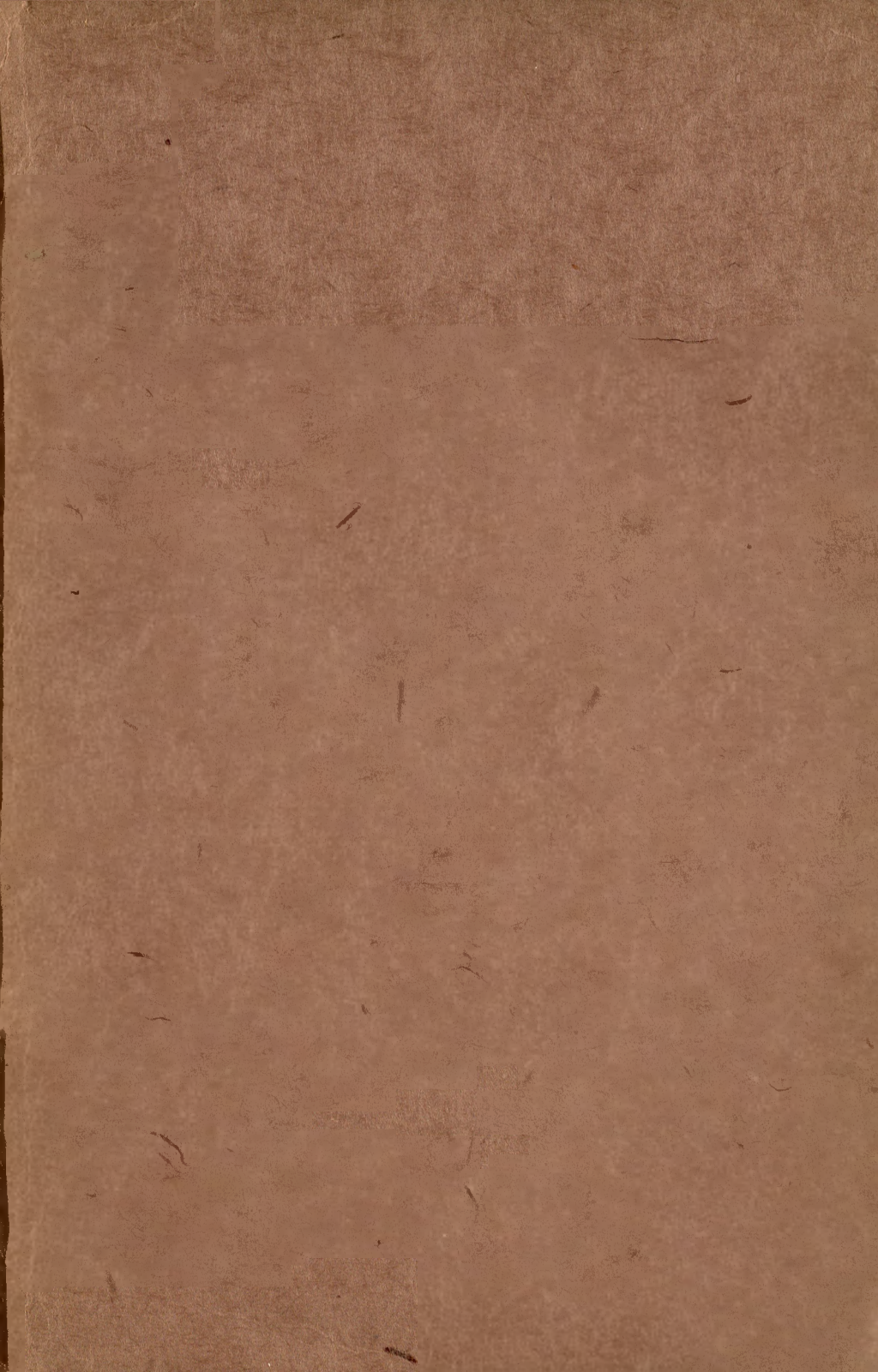
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski, Henryk

Wojciechowski, Henryk
Wojciechowski, Henryk

Biblioteka Śląska w Katowicach

ID: 0030001717320

II

996/88/89/1926/1927

SL